

ZADARSKA ŽUPANIJA

UPRAVNI ODJEL

ZA DRUŠTVENE DJELATNOSTI

Gdje si danas?

***Longitudinalno istraživanje obrazovnih i radnih aktivnosti završenih učenika
srednjih škola Zadarske županije***

Generacija 2009/2010

Izradili:

Zadarska županija, Upravni odjel za društvene djelatnosti
ZADRA – nova, Agencija za razvoj Zadarske županije
Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Zadar

SADRŽAJ:

1. UVOD I METODOLOGIJA	4
1.1 Uvod	4
1.2. Metodologija	5
1.2.1 Ciljana populacija	5
1.2.2 Metoda istraživanja	5
1.2.3 Uzorak	5
2. OBRAZOVNE I RADNE KARIJERE	7
2.1 OBRAZOVNE KARIJERE	8
2.1.1 Tijek srednjoškolskog obrazovanja	8
2.1.2 Nastavak obrazovanja nakon srednje škole	14
2.2 RADNE KARIJERE	16
2.2.1 Hodogram radne karijere	17
2.2.2 Zaposleni	17
2.2.3 Osobe bez posla	20
3. PRIKAZ REZULTATA PREMA VRSTI OBRAZOVANJA	23
3.1 Gimnazijski programi	23
3.2 Čeverogodišnji strukovni programi	27
3.3 Trogodišnji strukovni industrijski programi	32
3.4 Trogodišnji strukovni obrtnički programi	35
3.4 Umjetnički programi	38
ZAKLJUČAK	40
Prilog A: Popis škola	41

Sažetak

Prijelaz iz škole prema zaposlenju je važna stepenica u životu svakog mladog čovjeka. Kakav će biti obrazovni i radni put uvelike ovisi o vrsti srednje škole koju je netko završio. Cilj istraživanja bio je dvostruk: s jedne strane, dobiti detaljniji uvid u tu važnu prijelaznu epizodu u životu mladih osoba (što je slijedilo nakon završetka srednje škole i u kasnijoj fazi razvoj karijere), te s druge strane, dobiti uvid u potencijal izlaznih rezultata srednjoškolskog sustava obrazovanja na području Zadarske županije u odnosu na uključivanje u svijet rada ili nastavak školovanja. Istraživanje je provedeno na reprezentativnom uzorku prvog brisa kohorte ispitanika koji su srednjoškolsko obrazovanje završili školske godine 2009/2010 i u trenutku anketiranja imali dvogodišnje iskustvo bili na školovanju ili na tržištu rada. Korištena je metoda telefonskog anketiranja, a uzorak je stratificiran po školi, obrazovnom programu i spolu, N=651.

Ispitanici koji su završili gimnazijske programe, gotovo svi, nastavljaju školovanje. Ispitanici koji su završili četverogodišnje strukovne u više od polovice slučajeva nastavljaju školovanje, dok ispitanici koji su završili trogodišnje strukovne škole (industrijske i obrtničke) uglavnom ulaze na tržište rada. Ispitanici koji nastavljaju školovanje u podjednakoj mjeri se školuju o vlastitom trošku i uz potporu ministarstva. Kod ispitanika koji izlaze na tržište rada dvostruko je veći broj onih koji su zaposleni naspram nezaposlenih. Ispitanici koji su zaposleni do posla su najčešće došli osobnim kontaktom i najčešće rade za plaću između 3001 i 4500 kuna. Kod nezaposlenih, polovina ih je ušla u dugotrajnu nezaposlenost (nezaposleni su preko 12 mjeseci).

Ključne riječi: srednje obrazovanje, tržište rada, zapošljivost, mladi, post-sekundarni obrazovni obrasci, Zadarska županija

1. UVOD I METODOLOGIJA

1.1 Uvod

Završetak školovanja i ulazak u svijet rada je kritični period u životu svakog mladog čovjeka. Obrazovni sustav u Hrvatskoj ima nekoliko "raskršća" presudnih za daljnji tijek karijere. Prvo i najvažnije događa se nakon završene osnovne škole, u dobi od 15 godina. Učenici se mogu upisati u trogodišnje strukovne industrijske i obrtničke škole, četverogodišnje strukovne škole, gimnazije ili umjetničke škole. Nakon srednje škole izbor je različit za svaku od ovih skupina. Cilj istraživanja je bio dvostruk:

- započeti sa sustavnim i objektivnim uvidom u spektar obrazovnih i radnih obrazaca ponašanja preko kojih se odvija izuzetno značajna prijelazna epizoda u životu mladih osoba - što je slijedilo nakon završetka srednje škole i kakvi su putevi i načini njihova kasnijeg u radnog, obrazovnog i profesionalnog uklapanja i intergriranja radni i društveni kontekst, te
- dobiti uvid u potencijal izlaznih rezultata srednjoškolskog sustava obrazovanja na području Zadarske županije u odnosu na uključenje u svijet rada ili nastavak školovanja.

U ovom prikazu iznesena su iskustva generacije mladih Zadarske županije koja je svoje srednjoškolsko obrazovanje završila u škol. god. 2009/2010 i koja je u trenutku anketiranja iza sebe imala dvogodišnje iskustvo vezano za njihove aktivnosti na tržištu rada ili daljnjem školovanju.

1.2. Metodologija

1.2.1 Ciljana populacija

Ciljana populacija ovog istraživanja su učenici srednjih škola Zadarske županije¹ i to generacija koja je škol.god. 2009/2010. završila svoje srednjoškolsko obrazovanje.

1.2.2 Metoda istraživanja

Kao metoda istraživanja primijenjena anketna metoda a u prikupljanju podataka korišteno je kompjutorski potpomognuto telefonsko anketiranje. Za potrebe provedenog i budućih istraživanja u *Agenciji za razvoj Zadarske županije – ZADRA nova*, razvijen je i implementiran CATI sustav (Computer-assisted telephone interviewing (CATI) tj. Telefonsko intervjuiranje uz pomoć računala) preko kojeg je administriran i vođen cjelokupni postupak anketiranja. Razgovor s ispitanicima je vođen je na strukturiran način posredstvom upitnika u kojem su navedena pitanja koja detaljno pokrivaju problematiku obrazovne i radne karijere.

Upitnik je pokrivaio slijedeća područja: (1) Tijek srednjoškolskog obrazovanja, (2) Školovanje poslije srednje škole, (3) Zaposlenost, (4) Radna povijest, (5) Nezaposlenost, (6) Neaktivnost, (7) Životne okolnosti i (8) Podaci za kontakt. Svi ispitanici su odgovarali na pitanja u područjima: (1), (4), (7) i (8), dok su na pitanja o ostalim područjima odgovarali ovisno o trenutnom radnom statusu (na školovanju, zaposlen/a, nezaposlen/a, neaktivan/na). Osim standardnih pitanja uobičajenih za ovu vrst istraživanja od ispitanika je zatraženo da retrospektivno i sekvencijalno opišu svoj radni status iz mjeseca u mjesec od trenutka izlaska iz srednjeg obrazovanja do dana anketiranja.

Oblikovanje pitanja i ponuđenih odgovora, kao i funkcionalnost CATI sustava testirani su predistraživanjem na temelju kojeg su izvršene određene manje prilagodbe kako u sadržaju i formulaciji pitanja u upitniku, tako i u anketnim procedurama.

Anketiranje je izvršila *Agencija za razvoj Zadarske županije – ZADRA nova* tijekom 2013.g.

1.2.3 Uzorak

1.2.3.1 Dizajn uzorka

U cilju postizanja reprezentativnosti primijenjen je stratificiran višestapni proporcionalni slučajni uzorak pripadnika populacije svih završenih učenika srednjih škola Zadarske županije u škol. god. 2009./2010. Kao izvor podataka za izradu okvira za izbor

¹ Popis škola u Prilogu A

uzorka korištena je *Matica srednjih škola 2009/2010. Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa RH.*

Provedena je trostruka stratifikacija prema sljedećim obilježjima: (1) prema školama u kojima se izvode programi srednjoškolskog obrazovanja (ukupno 16) čime je postignuto razvrstavanje jedinica izbora po načelu iscrpnosti i isključivosti, (2) prema programima obrazovanja koji se u tim školama izvode (ukupno 63), i (3) prema spolu. Alokacija uzorka po stratumima provedena je proporcionalno njihovoj veličini, točnije sukladno broju učenika koji su ih pohađali.

1.2.3.2 Pogreška uzorka i stopa odaziva

Veličina populacija kvalificirane za sudjelovanje u istraživanju temeljila se na Matici srednjih škola 2009/2010. za srednje škole Zadarske županije i ona je iznosila ukupno 1919 osoba. Uz veličinu uzorka od 850 ispitanika, na razini pouzdanosti od 95% i za proporciju odgovora od 50%, očekivana teorijska pogreška uzorka iznosi +/- 3,6%.

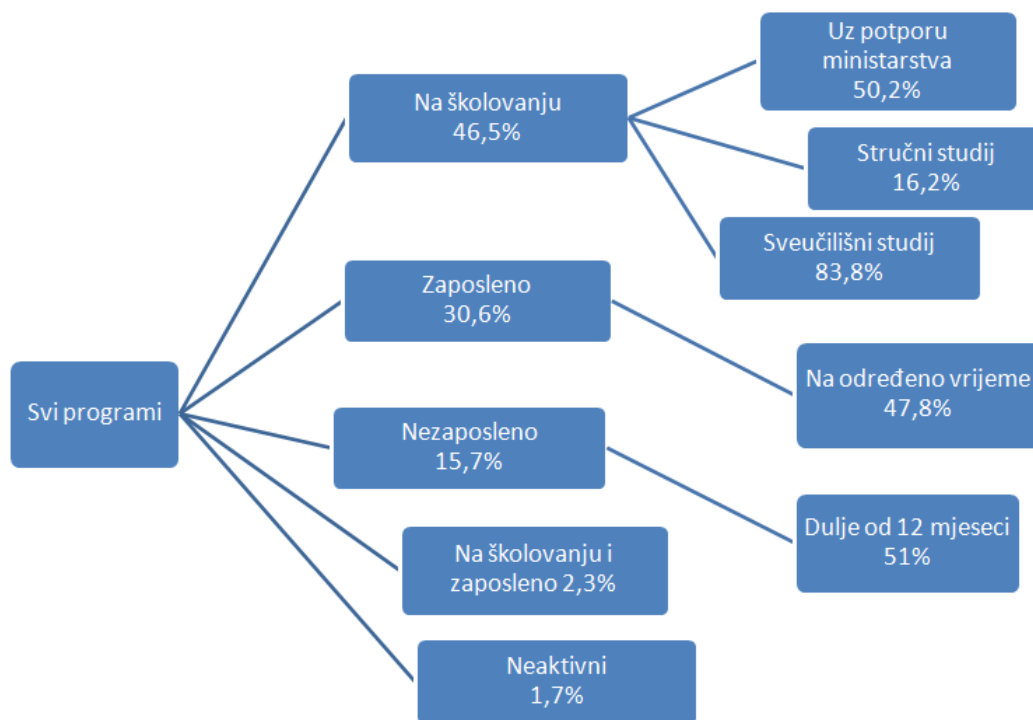
Ukupno je na anketu odgovorilo 651 osoba što daje stopu odaziva osoba kvalificiranih za sudjelovanje u istraživanje od visokih 77%.

1.2.3.3 Težinski faktori (ponderi)

Kako između strukturnih proporcija projektiranog uzorka i proporcija strukture ostvarenog povrata nije bilo statistički značajne razlike, prilikom računanja procjena parametara populacije nije bilo potrebe za usklađivanjem karakteristike ispitanih osoba s obzirom na školu, program i spol korištenjem težinskih faktora (pondera).

2. OBRAZOVNE I RADNE KARIJERE

Slika 1 - Hodogram radnih i obrazovnih karijera dvije godine po završetku srednje škole (škol. god. 2009./2010.) svih učenika trogodišnjih i četvorogodišnjih srednjih škola Zadarske županije

Hodogram prikazuje osnovnu strukturu radnih i obrazovnih karijera 1883 učenika trogodišnjih i četvorogodišnjih srednjih škola Zadarske županije dvije godine poslije njihovog završetka srednjoškolskog obrazovanja u škol. god. 2009/2010.

2.1 OBRAZOVNE KARIJERE

2.1.1 Tijek srednjoškolskog obrazovanja

2.1.1.1 Zastupljenost vrsti srednjih škola

T.1 - Distribucija ispitanika prema vrsti srednje škole koju su pohađali:

VRSTA ŠKOLE	BROJ OSOBA	udio %	M (%)	Ž (%)
Gimnazija	154	23,7	44,2	55,8
Strukovna četverogodišnja škola	304	46,7	58,2	41,8
Strukovna trogodišnja industrijska škola	42	6,5	52,4	47,6
Strukovna trogodišnja obrtnička škola	135	20,7	89,6	10,4
Umjetnička škola	16	2,5	37,5	62,5

Rezultati istraživanja ukazuju na osjetne razlike u omjerima pojedinih skupina učeničke populacije u odnosu na vrstu srednjih škola koje su pohađali – kako unutar Zadarske županije, tako i naše županije u odnosu na RH. Usporedba sa rezultatima jednog sličnog istraživanja reprezentativno provedenog 2009.g. na razini Republike Hrvatske², ukazuje na znatno veći udjel učeničke populacije u strukovnom četverogodišnjem – 46,7% (RH 45%) školovanju u Zadarskoj županiji, naspram znatno manjeg vezivanja učeničke populacije u trogodišnjim srednjim školama – 27,2% (RH 32%).

Žene i muškarci se razlikuju prema udjelu u pojedinoj vrsti škole. Žene dominiraju u umjetničkim školama i donekle u gimnazijama, dok muškarci dominiraju u trogodišnjim školama (80,8%). Ovaj podatak je očekivan ali ga je teško pravdati jer radna mjesta za koja se školuje u strukovnim industrijskim i obrtničkim školama uslijed prodora visokih tehnologija u sve sfere rada sve manje imaju tradicionalne atribute fizički zahtjevnijih radnih mjesta.

2.1.1.2 Zastupljenost sektora obrazovanja

T. 2 - Distribucija ispitanika prema sektorima obrazovanja:

SEKTOR OBRAZOVANJA	BROJ OSOBA	udio %	M (%)	Ž (%)
Poljoprivreda prehrana i veterina	7	1,1	57,1	42,9
Šumarstvo prerada i obrada drva	21	3,2	85,7	14,3
Geologija, rudarstvo, nafta i kemijska tehnologija	5	0,8	20	80
Tekstil i koža	9	1,4	0	100

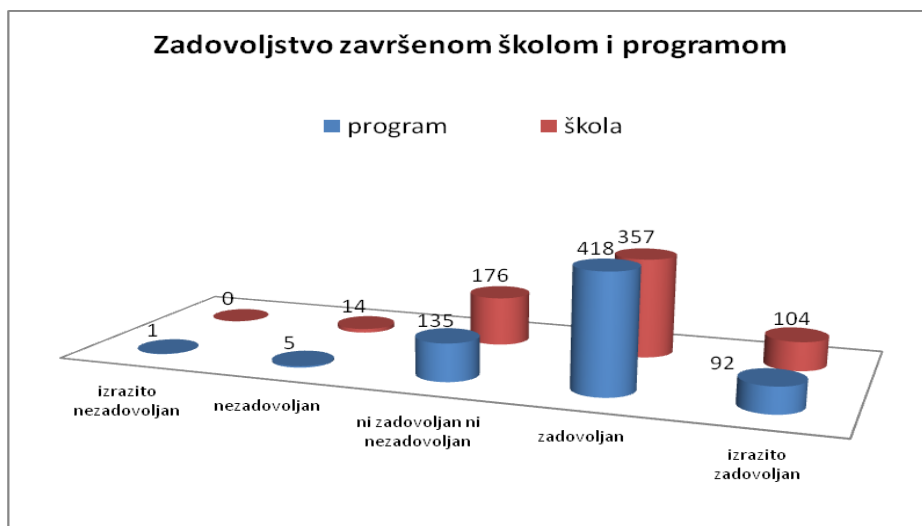
² Teo Matković: *Mladi između obrazovanja i zapošljavanja: isplati li 27se školovati?*, UNDP Hrvatska, 2009.g.

SEKTOR OBRAZOVANJA	BROJ OSOBA	udio %	M (%)	Ž (%)
Grafička tehnologija i audio vizualna tehnologija	27	4,1	59,3	40,7
Strojarstvo, brodogradnja i metalurgija	75	11,5	98,7	1,3
Elektrotehnika i računalstvo	67	10,3	97	3
Graditeljstvo i geodezija	15	2,3	100	0
Ekonomija, trgovina i poslovna administracija	122	18,7	35,2	64,8
Turizam i ugostiteljstvo	74	11,4	59,5	40,5
Promet i logistika	36	5,5	80,6	19,4
Zdravstvo i socijalna skrb	19	2,9	36,8	63,2
Osobne, usluge zaštite i druge usluge	4	0,6	100	0
Umjetnost	16	2,5	37,5	62,5
Program gimnazije	154	23,7	42,2	55,8

Najveći broj učenika u Zadarskoj županiji, pored gimnazijskih programa, školovao se u programima sektora ekonomija, trgovina i poslovna administracija, sektoru strojarstvo, brodogradnja i metalurgija, te sektoru turizma i ugostiteljstva. Izrazito je vidljivo da se navedeni sektori znatno razlikuju u odnosu na spolnu strukturu učeničke populacije koju za sebe vezuju. Žene dominiraju u slijedećim sektorima: tekstil i koža; osobne, usluge zaštite i druge usluge; umjetnosti; zdravstvo i socijalna skrb, te ekonomija, trgovina i poslovna administracija. Muškarci su dominantni u sektoru strojarstva, brodogradnje i metalurgije; elektrotehnici i računalstvu; graditeljstvu i geodeziji; šumarstvu, preradi i obradi drva te prometu i logistici.

2.1.1.3 Zadovoljstvo završenom školom i završenim srednjoškolskim programom

Najveći broj ispitanika je zadovoljan programom koji su završili (68%), kao i školom koju su završili (54,8%). Izrazito zadovoljnih programom koji su završili je 14,1%, a školom koju su završili 16%. Nezadovoljnih programom koji su završili je 0,9%, a školom koji su završili je 2,2% ispitanika. Ispitanici su zadovoljstvo programom, na skali od 1 do 5 ocijenili prosječno 3,91, a zadovoljstvo školom nešto niže 3,84.

2.1.1.4 Stipendije u srednjoškolskom obrazovanju

Stipendiju je tijekom svog srednjoškolskog obrazovanja koristilo 3,2% osoba. Nešto više djevojaka (61,9%) nego mladića (38,1%). Informacija iz nacionalnog istraživanja koja također govori o 4% primatelja stipendija ukazuje da su stipendije u srednjoj školi izrazito rijetke. Naše istraživanje, kao i nacionalno, pokazalo je da opseg stipendiranja značajno ne varira ni po spolu, ni po vrsti škole, regiji ili tipu naselja, dakle da se sve socio-ekonomske skupine ispitanika podjednako rijetko stipendiraju.

2.1.1.5 Uspjeh u posljednjem razredu srednje škole

T. 3 - Postignut uspjeh u zadnjem razredu školovanja

Postignut uspjeh	broj	%	M (%)	Ž (%)
Dovoljan	2	0,3	50	50
Dobar	145	22,3	75,2	34,8
Vrlo dobar	327	50,2	54,7	45,3
Odličan	79	12,1	43	57
Ne zna/bez odgovora	98	15,1	72,4	27,6

Vrlo rijetki završavaju srednju školu sa dovoljnim uspjehom, a gotovo polovina ih završava sa vrlo dobrim uspjehom. Značajne su razlike u uspjehu po spolu, pri čemu znatno češće mladići završavaju školu sa dobrim uspjehom, a djevojke sa odličnim.

2.1.1.6 Povremeni poslovi za vrijeme srednjoškolskog obrazovanja

Tijekom perioda kontinuiranog srednjoškolskog obrazovanja na povremenim poslovima radilo je njih 53,3%. U povremene radne angažmane u većem broju su bili uključeni mladići, 62,8% nego djevojke 37,2%. Najveći broj je povremene poslove nalazio u uslužnim i trgovačkim zanimanjima (45,5%) te jednostavnim zanimanjima (32,3%) i te su poslove radili preko praznika (100%).

T. 4 – Korisnost povremenih poslova donošenju daljnjih profesionalnih odluka:

INTEZITET POMOĆI	%	M (%)	Ž (%)
Od velike pomoći	13	68,9	31,1
Donekle	47	62	38
Nije im pretjerano pomoglo	28,5	64,6	35,4
Uopće nije bilo od pomoći	10,1	51	49
Ne zna	1,4	80	20

38,6% ispitanika koji su radili povremene poslove tijekom obrazovanja ne smatra ta radna iskustva bila korisna ili da su bila relevantna za donošenje kasnijih odluka u karijeri ili za odabir što će kasnije raditi u životu. S druge strane njih 60% smatra da su im radna iskustva iz povremenog rada za vrijeme srednje škole bila donekle i od velike pomoći.

T. 5 - Korisnost povremenih poslova pri donošenju daljnjih profesionalnih odluka s obzirom na vrstu škole:

INTEZITET POMOĆI	Gimanzija (%)	Četverogodišnja strukovna ili tehnička (%)	Trogodišnja industrijska strukovna (%)	Trogodišnja obrtnička strukovna (%)	Umjetnička škola
Od velike pomoći	6,5	14,3	7,1	18,3	20
Donekle od pomoći	20,8	46,6	71,4	66,2	50
Nije im pretjerano pomoglo	46,8	29,2	14,3	12,7	30
Uopće nije bilo od pomoći	22,1	9,9	3,6	1,4	0
Ne zna	3,9	0	3,6	1,4	0

Iz **Tablice 5** vidljivo je da su povremeni poslovi tijekom školovanja bili više od pomoći pri donošenju daljnjih profesionalnih odluka ispitanicima koji su završili trogodišnje strukovne škole.

2.1.1.7 Razlozi nastavka ili prekida školovanja nakon srednje škole

Nakon završetka srednje škole 55,6% ispitanika je nastavilo školovanje, nešto veći udio žena (66,9%), nego muškaraca (48,2%).

Najčešći razlog nastavljanja školovanja nakon srednje škole kojeg iznosi 77,9% ispitanika od njih 55,6% koji su nastavili školovanje je slijedeći: fakultetska diploma povećava mogućnost dobivanja posla. Opravdanost ovakvog stava se i te kako ogleda u evidentno povoljnijoj poziciji koju vlasnici fakultetske diplome imaju na tržištu rada, a svijesnost koju o njoj ovim stavom iskazuju mladi, govori o motivacijskom značenju koji komponenta školovanja ima za kasniji rad i život.

S druge strane, 42,5% ispitanika nakon srednje škole nije nastavilo školovanje uz značajno veću prisutnost među mladićima (49,5%) u odnosu na djevojke (31,9%). Kao najčešće razloge za tu odluku navode: žele raditi 59,6%.

2.1.1.8 Spremnost za donošenje odluka vezanih uz buduću karijeru po završetku srednje škole

Procena vlastite subjektivne spremnosti za donošenje odluka usmjerenih budućoj karijeri i životu po završetku srednje škole važan je indikator motiviranosti srednjoškolske populacije da koristi sve dostupne izvore informacija i savjetovanja formativnih za donošenje karijernih, radnih i obrazovnih odluka po završetku srednje škole.

T. 6 – Procjena spremnosti za donošenje odluka o budućij karijeri :

RAZINA PRIPREMLJENOSTI	%	M (%)	Ž (%)
Vrlo dobro pripremljen	34,1	32,2	37,0
Donekle dobro pripremljen	51,5	53,8	47,9
Slabo pripremljen	12,3	11,2	14,0

T. 7 – Procjena spremnosti za donošenje odluka o budućij karijeri s obzirom na završenu vrstu srednje škole:

RAZINA PRIPREMLJENOSTI	Gimanzija (%)	Četverogodišnja strukovna ili tehnička (%)	Trogodišnja obrtnička strukovna (%)	Trogodišnja industrijska strukovna (%)	Umjetnička škola
Vrlo dobro pripremljen	67,3	28,8	21,4	7,1	18,8
Donekle dobro pripremljen	27,5	58,0	60,3	73,8	75,0
Slabo pripremljen	5,2	13,2	18,3	19,0	6,2

Rezultati ukazuju da završeni učenici iskazuju vrlo različitu spremnost za donošenje karijernih, radnih i obrazovnih odluka u odnosu na završenu vrstu srednje škole i otvaraju pitanje u kojoj mjeri škole sistematski utječu na motiviranosti svoje populacije učenika da koriste sve dostupne izvore informacija i savjetovanja formativnih za donošenje karijernih, radnih i obrazovnih odluka po završetku rada i boravka pod njihovim okriljem.

2.1.1.9 Neki socio-ekonomski indikatori završenih srednjoškolaca

Najveći broj ispitanika trenutno živi kod roditelja (82,2%), zatim kao podstanari (3,2%), u vlastitom stanu živi njih 2%, a 2% ih živi negdje drugdje.

Više od 60% ispitanika nije odgovorilo na pitanje o najvišoj završenoj školi roditelja.

T. 8 – Najviši postignuti stupanj obrazovanja roditelja:

STUPANJ OBRAZOVANJA	Majka (%)	Otac (%)
Bez formalnog obrazovanja	0,3	0,5
Nezavršena osnovna škola	0,2	0
Osnovna škola	4,1	2,8
Trogodišnji strukovni programi	11,5	14,9
Četverogodišnji strukovni programi	16,3	12,7
Gimnazija	1,4	1,2
Viša škola, stručni studij	2,2	3,2
Fakultet/akademija/magisterij/doktorat	2,5	3,2
Bez odgovora	61,6	61,4

2.1.2 Nastavak obrazovanja nakon srednje škole

2.1.2.1 Upisivanje studija, vrste, načini i mjesto studiranja

Nakon završene srednje škole više od polovine (55,6%) nastavlja školovanje upisivanjem studija dok ih 44,4% ne upisuje studij. Iste godine kad završe srednju školu studije upisuje njih 67,1%, dok ostali studije upisuju nakon godinu ili više dana pauze.

T. 9 – Upisivanje studija u odnosu na završetak srednjeg obrazovanja :

NASTAVAK ŠKOLOVANJA	UKUPNO (%)	M (%)	Ž (%)
Ne upisuje studij	44,4	51,8	33,1
Upisuje studij	55,6	48,2	66,9
Od onih koji upisuju, upisani u godini završetka srednjeg obrazovanja	67,1	67,8	66,3
Od onih koji upisuju, upisani poslje godine ili više dana pauze	32,9	32,2	33,7

Ukupno gledajući, djevojke češće od mladića upisuju studij, najčešće jedni i drugi u godini završetka srednjeg obrazovanja.

Najviše ispitanika koji su upisali studije, njih 83,8%, nakon srednje škole je upisalo sveučilišni studij ili akademiju, dok ih je svega 16,2% upisalo stručni studij.

T. 10 – Upisani studijski programi:

PODRUČJE STUDIJA	UKUPNO (%)	M (%)	Ž (%)
N	362	190	172
Biomedicina i zdravstvo	8,8	5,8	12,2
Biotehničke znanosti	1,1	1,1	1,2
Društvene znanosti	37,3	22,6	53,5
Humanističke znanosti	6,1	3,7	8,7
Prirodne znanosti	1,4	1,6	1,2
Tehničke znanosti	17,7	29,5	4,7
Umjetnost	1,7	1,6	1,7
Ostalo	26,0	34,2	16,9
Ukupno		100%	

Najviše ispitanika koji su upisali studij, preko 37%, upisali su programe društvenih znanosti i ove programe znatno češće biraju djevojke nego mladići (53,5% djevojke naspram 22,6% kod mladića). Sljedeći najčešće birani programi su iz područja tehničkih znanosti koje daleko češće biraju mladići od djevojaka (29,5% mladići naspram 4,7% djevojaka).

Uz vrstu studija i program studija, treća odrednica studijskog iskustva odnosi se na način studiranja, odnosno je li plaća studij ili studira uz potporu ministarstva. Od ispitanika koji se trenutno školuju uz potporu ministarstva školuje se njih 43,6% - podjednako mladići i djevojke, dok se ostali školuju uz osobno plaćanje 56,4%.

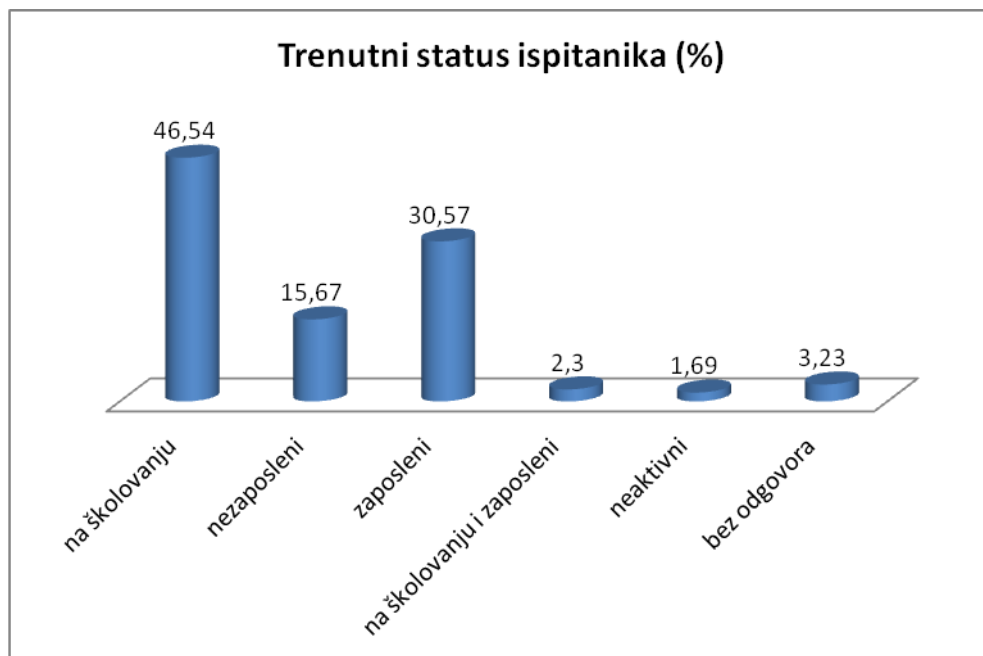
S obzirom na rezultate istraživanja, sustav stipendiranja visokog obrazovanja razvijeniji je od sustava srednjoškolskog stipendiranja. Stipendije tijekom studiranja koristi 5,2% ispitanika.

Među polaznicima visokog obrazovanja, oko pola je imalo neki oblik radnog iskustva.

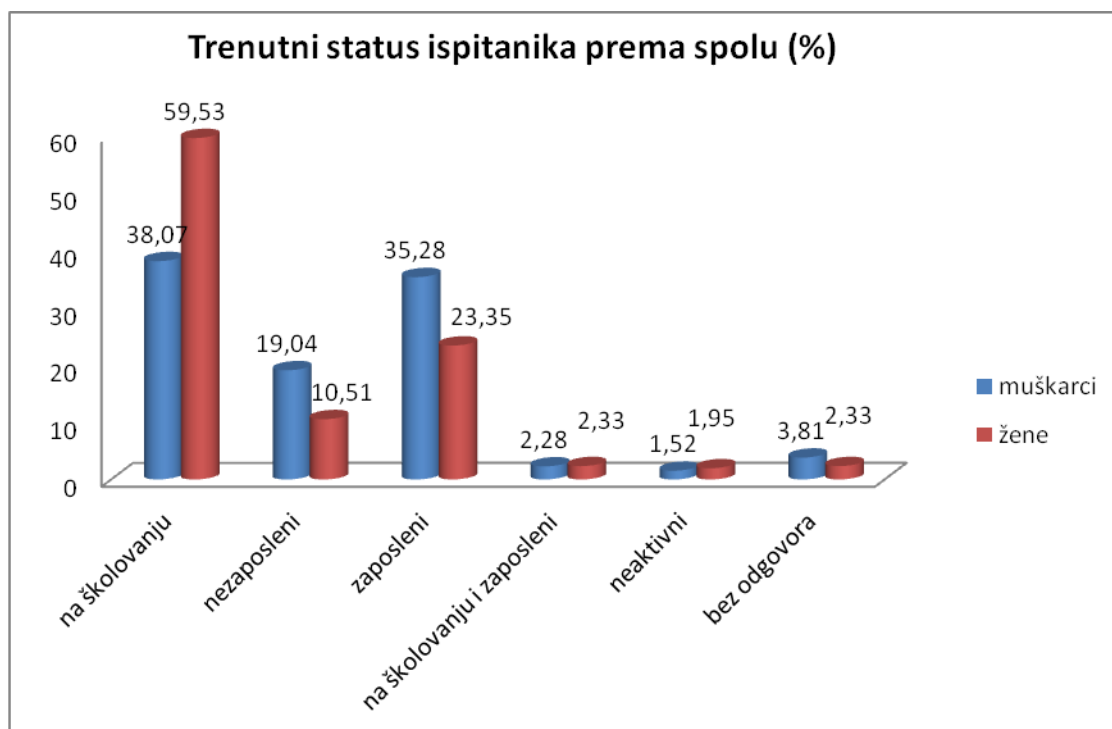
Najveći broj ispitanika nastavio je školovanje na Sveučilištu u Zadru 25,4%, zatim Sveučilištu u Zagrebu 22,7%, Sveučilištu u Splitu 13,0%, Sveučilištu u Rijeci 11,9%, dok je 7,5% ispitanika nastavilo školovanje na veleučilištima i visokim školama.

2.2 RADNE KARIJERE

Slika 2 – Trenutni status ispitanika

Slika 3 – Trenutni status ispitanika prema spolu

U trenutku istraživanja najveći broj ispitanika nalazio se na školovanju (48,54%), 30,57% ih je zaposleno, 15,67% nezaposleno, 2,3% se školuje uz rad, 1,69% ih je neaktivno, a 3,23% se nije izjasnilo o svom radnom statusu. Gledano po spolu, djevojke u nešto većoj mjeri participiraju među onima koji su na školovanju a mladići su nešto zastupljeniji među zaposlenima i nezaposlenima.

2.2.1 Hodogram radne karijere

2.2.2 Zaposleni

U ovom odjeljku iznose se pokazatelji dobijeni istraživanjem koji se odnose na osobe koje su trenutno zaposlene.

Trenutno zaposlene osobe znatno se razlikuju po spolnoj strukturi: 69,8% su zaposleni mladići 30,2% djevojke. Dominantan razlog za to je što su u trenutku istraživanja (dvije godine po završetku srednje škole) značajni dio generacijske populacije još uvijek na školovanju, a njihovoj strukturi je prevaga na strani djevojaka. U obrazovnoj strukturi zaposlenih dominiraju završeni učenici strukovnih strukovnih trogodišnjih obrtničkih škola (42,7%), slijede učenici četverogodišnjih škola (36,7%) te strukovnih trogodišnjih industrijskih škola (13,6%).

Kad je riječ o zanimanjima trenutno zaposlenih osoba, najveći broj ih radi u uslužnim i trgovačkim zanimanjima (31,7%) te jednostavnim zanimanjima (22,1%). Ostali rodovi zanimanja zastupljeni su s malim udjelima.

Najveći broj ih radi u djelatnostima hoteli i restorani (15,6%) te djelatnosti trgovina, popravak motornih vozila i predmeta za kućanstvo (10,1%). Veliki broj ispitanika, preko 28% nije odgovorio na ovo pitanje, 8% ih izjavljuje da ne zna djelatnost tvrtke, a 23,6% ih je izjavilo „nešto drugo“ iako su im bile ponuđene sve grane djelatnosti, tako da i za njih možemo reći da ne znaju koja je djelatnost tvrtke u kojoj rade.

T. 11 – Veličina tvrtki po broju zaposlenih:

BROJ ZAPOSLENIH	%
Manje od 5 zaposlenih	15,1
Između 5 i 9 zaposlenih	15,1
10 do 19	4,0
20 do 49	9,5
50 do 99	6,7
100 do 249	0,5
250 do 499	2,5
500 i više	4,5

BROJ ZAPOSLENIH	%
Ne zna	17,1
Bez odgovora	28,6

Nešto više od 30% zaposlenih radi u poduzećima s manje od 10 zaposlenih, u poduzećima s između 10 i 50 zaposlenika radi 13,5% ispitanika, u srednje velikim poduzećima s između 50 i 250 zaposlenika radi 7,2% ispitanika, a u velikim poduzećima s više od 250 zaposlenika radi 7,0% ispitanika. Veliki broj ispitanika ne zna, odnosno nije odgovorio na pitanje o broju zaposlenika tvrtke u kojoj radi (45,7%).

T. 12 – Zaposlenost prema vrstama ugovora o radu:

VRSTA UGOVORA O RADU	%
Ugovor o radu na neodređeno vrijeme	9,0
Ugovor o radu na određeno vrijeme	47,7
Ugovor o djelu/autorski ugovor	4,5
Ispomoć u obiteljskom poslu	0,5
Samozaposlen	2,5
Bez ugovora o radu	7,0
Ne zna	7,5
Bez odgovora	21,1

Prema vrsti ugovora o radu najveći broj ispitanika, od onih koji su odgovorili na pitanje, ima ugovor o radu na određeno vrijeme (74,2%), slijedi ugovor o radu na neodređeno vrijeme (14,1%), ostali oblici rada su gotovo zanemarivi. Velika većina trenutno zaposlenih, od onih koji su odgovorili na pitanje, (89,1%) ima status prijavljenog zaposlenika, dok njih 10,9% nije prijavljeno, tj nema ugovora o radu, odnosno „radi na crno“.

T. 13 – Kanali i načini zapošljavanja:

NAČIN ZAPOŠLJAVANJA	%
Informirao ili uputio poznanik	11,1
Preko oglasa (tisak, radio, Internet)	4,0
Informirao ili uputio prijatelj	20,1
Informirao ili uputio član obitelji ili rođak	28,1
Preko škole, obrazovnog programa, strukovnih udruženja	3,5
Javio sam se na natječaj i postigao bolje rezultate od drugih	2,0

NAČIN ZAPOŠLJAVANJA	%
Preko Hrvatskog zavoda za zapošljavanje	1,5
Ne zna	2,5
Nešto drugo	9,5
Bez odgovora	17,6

Ispitanici su se najčešće zapošljavali, odnosno dolazili do informacija o slobodnim radnim mjestima preko informiranja od strane prijatelja, poznanika i rodbine (59,3% ispitanika).

T. 14 – Primanja trenutno zaposlenih:

IZNOS PRIMANJA	%	M (%)	Ž (%)
Primanja od 1501 do 3000 kuna	10,1	7,2	16,7
Primanja od 3001 do 4500 kuna	32,7	29,5	12,1
Primanja od 4501 do 6000 kuna	5,0	7,2	0
Više od 6000 kuna	0,5	0,7	0
Ne zna	1,5	1,0	1,7
Bez odgovora	48,7	54,0	36,7

T. 15 – Zadovoljstvo trenutnim zaposlenjem:

ZADOVOLJSTVO TRENUTNIM	%
1 nezadovoljan	0,0
2	0,5
3	1,0
4	2,0
5	5,0
6	15,1
7	21,1
8	14,1
9 izrazito zadovoljan	13,1
Ne zna	7,0
Bez odgovora	21,1

Zadovoljstvo trenutnim zaposlenjem ispitanici su procjenjivali na skali od 1 - *izrazito nezadovoljan* do 9 - *izrazito zadovoljan*. Prosječna ocjena zadovoljstva ispitanika trenutnim poslom od 7,035 ukazuje da su pretežito vrlo zadovoljni poslom koji rade.

T. 16 – Procjena korisnosti stečenog obrazovanja za obavljanje posla trenutnog zaposlenja:

KORISNOST STEČENOG OBRAZOVANJA	%	Četverogodišnja strukovna ili tehnička (%)	Trogodišnja obrtnička strukovna (%)	Trogodišnja industrijska strukovna (%)
Potpuno beskorisno	8,5	12,3	7,5	0
Ne baš korisno	22,1	32,9	25,4	3,7
Korisno	37,2	32,9	46,3	59,3
Vrlo korisno	17,1	15,1	26,9	14,8
Ne zna	0,5	0,0	1,5	0,0
Bez odgovora	14,6	6,8	19,4	22,2

Više od polovine trenutno zaposlenih ispitanika (54,3%) smatraju obrazovanje koje su završili korisnim i vrlo korisnim za obavljanje trenutnog posla. Najmanje korisnim stečeno obrazovanje procjenjuju učenici strukovnih četverogodišnjih škola (45,2% smatra stečeno obrazovanje *potpuno beskorisno* ili *ne baš korisno*).

Tijekom rada na trenutnom zaposlenju 6% ispitanika pohađalo je ili trenutno pohađa neki oblik dodatnog obučavanja.

O promjeni posla razmišlja 4,5% ispitanika, dok o traženju dodatnog posla razmišlja njih 6%.

2.2.3 Osobe bez posla

Kad se radi o osobama bez zaposlenja radi se zapravo o dva tipa osoba bez zaposlenja: osobe koje ne rade ali traže zaposlenje (nezaposleni) i osobama koje ne rade niti traže posao (neaktivni).

2.2.3.1 Nezaposleni

Među ukupnim brojem ispitanika 15,7% je nezaposlenih.

T. 17 – Struktura nezaposlenih po vrsti završene srednje škole:

VRSTA ZAVRŠENE SREDNJE ŠKOLE	%
Gimanzija	2,9
Strukovna četverogodišnja škola	43,1
Strukovna trogodišnja industrijska škola	13,7
Strukovna trogodišnja obrtnička škola	38,2
Umjetnička škola	2,0

T. 18 – Struktura nezaposlenih duljini nezaposlenosti:

DULJINA NEZAPOSLENOSTI	%	M (%)	Ž (%)
Do 3 mjeseca	1,8	10,7	11,1
Od 3 do 6 mjeseci	8,8	10,7	3,7
Od 6 do 9 mjeseci	10,8	9,3	11,1
Od 9 do 12 mjeseci	15,7	17,3	11,1
Od 1 do 2 godine	25,5	22,7	33,3
Više od 2 godine	25,5	25,3	25,9

Dugotrajna nezaposlenost (nezaposlenost preko 12 mjeseci) prisutna je kod više od 50% nezaposlenih i to podjednako i kod ženskih i kod muških ispitanika.

Nezaposlene osobe karakterizira aktivno traženje i prihvaćanje odgovarajućeg posla. 84,3% ispitanika koji su nezaposleni izjavljuje da bi u roku od 2 tjedna mogli početi raditi ukoliko bi im odgovarajući posao bio ponuđen. Istodobno, u protekla 4 tjedna 66,7% nezaposlenih ispitanika je na bilo koji način tražilo posao.

T. 19 – Broj prijava za posao od početka nezaposlenosti:

BROJ PRIJAVA ZA POSAO	%	M	Ž
Niti jedna	48,9	45,3	57,7
Od 1 do 5 prijava za posao	50,0	53,1	42,3
Od 6 do 10 prijava za posao	0	0	0
Više od 10 prijava za posao	1,1	1,6	0

T. 20 – Broj razgovora za posao od početka nezaposlenosti

BROJ RAZGOVORA ZA POSAO	%	M	Ž
Niti jedan	71,6	73,4	66,7
Od 1 do 5 razgovora za posao	27,3	26,6	29,2
Od 6 do 10 razgovora za posao	1,1	0	4,2
Više od 10 razgovora za posao	0	0	0

Od početka traženja posla 48,9% ispitanika navodi da nije poslalo niti jednu zamolbu za posao, a 71,6% njih nije bilo na niti jednom razgovoru za posao, što zapravo ukazuje na popriličnu neaktivnost u traženju posla.

T. 21 – Razlozi zbog kojih nezaposleni ispitanici ne traže posao:

RAZLOZI	%
Bez posebnog razloga	72,7
Nešto drugo	9,1
Obiteljski, osobni, zdravstveni razlozi	12,1
Mislite da nema posla za vas	6,1

Svega 14,7% nezaposlenih ispitanika razmišlja o daljnjem školovanju.

Od ispitanika koji su trenutno nezaposleni prijavljeno je na Hrvatski zavod za zapošljavanje 68,6%, žene (66,7%) i muškarci (69,3%) u podjednakom udjelu.

2.2.3.2 Neaktivni

Među ukupnim brojem ispitanika neaktivnih je 1,7%. Više od pola ih je neaktivno na tržištu rada zbog kućnih obveza, odnosno brige o djeci, a ostali jer se bave sportom ili su jednostavno uzeli predah od učenja i rada.

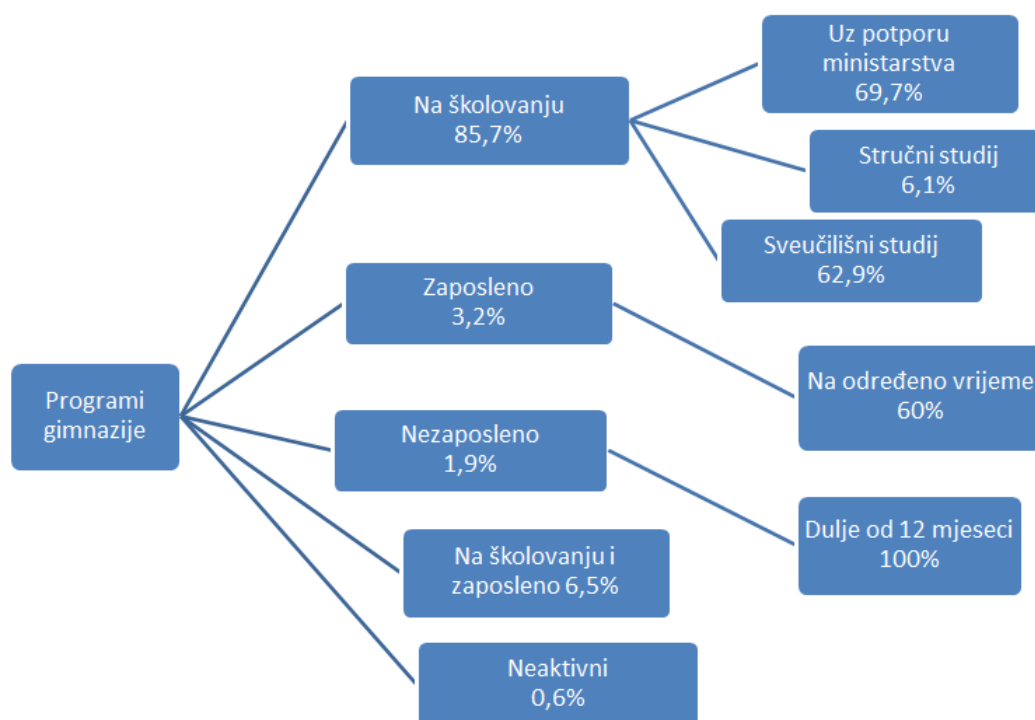
Polovica smatra da je mala vjerojatnost da će u skoroj budućnosti početi se školovati ili tražiti posao odnosno raditi.

3. PRIKAZ REZULTATA PREMA VRSTI OBRAZOVANJA

3.1 Gimnazijski programi

Gimnazije (opće ili specijalizirane) su srednje škole u kojima se izvodi nastavni plan i program u najmanje četverogodišnjem trajanju, čijim završavanjem učenik stječe srednju školsku spremu. Gimnazije kao općeobrazovne škole su prijelazni stupanj k profesionalnom osposobljavanju u višim i visokim školama te fakultetima tj. one ne osposobljavaju učenike za neko posebno zanimanje već ih uglavnom usmjeravaju na daljnje školovanje.

Slika 4 - Hodogram radnih i obrazovnih karijera dvije godine po završetku srednje škole (škol. god. 2009./2010.) učenika gimnazija

Ispitanici gimnazijskih programa u velikoj mjeri su zadovoljni završenim programom i školom koju su završili. Na skali od 1 do 5 zadovoljstvo programom prosječno ocjenjuju s 4,24, dok zadovoljstvo školom prosječno ocjenjuju s 4,21. Većina ih je zadnji razred školovanja završila s vrlo dobrim uspjehom 63%, 29,2% s odličnim uspjehom i 3,2% s dobrim uspjehom, dok ih 4,5% izjavljuje da ne zna s kojim su uspjehom završili školovanje.

T. 22 – Postignut uspjeh u posljednjem razredu srednje škole po školama s gimnazijskim programima (%):

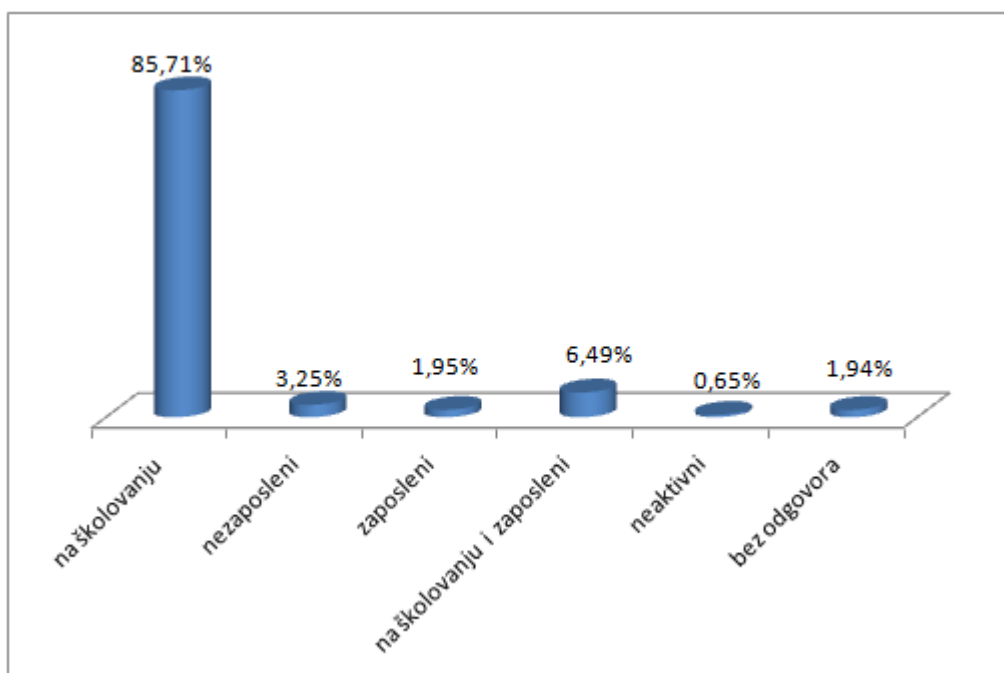
	F.Petrić	J.Baraković	V.Nazor	Klasična	Privatna	SŠ Pag	SŠ Benkovac
Dovoljan	0	0	0	0	0	0	0
Dobar	2,6	0	0	10,0	0	0	25,0
Vrlo dobar	65,8	37,5	2,4	50,0	69,2	50,0	50,0
Odličan	31,6	43,8	81,0	30,0	30,8	50,0	25,0
Ne zna	0	18,7	16,6	10,0	0	0	0

Tijekom školovanja 48,1% je radilo povremene poslove. 27,0% ispitanika procjenjuje da su im ti poslovi bili od pomoći pri donošenju odluka o daljnjoj karijeri. Nakon srednje škole 96,8% ispitanika je pokušalo nastaviti školovanje. Glavni razlog zbog kojeg su htjeli nastaviti školovanje je zato što smatraju da fakultetska diploma povećava mogućnosti zaposlenja (88,7%). 66,9% ispitanika se nakon srednje škole osjećalo vrlo dobro pripremljeno za nastavak karijere, 27,3% donekle dobro pripremljenima i 5,2% slabo pripremljenima.

T. 23 – Pripremljenost ispitanika za nastavak karijere prema školama (%):

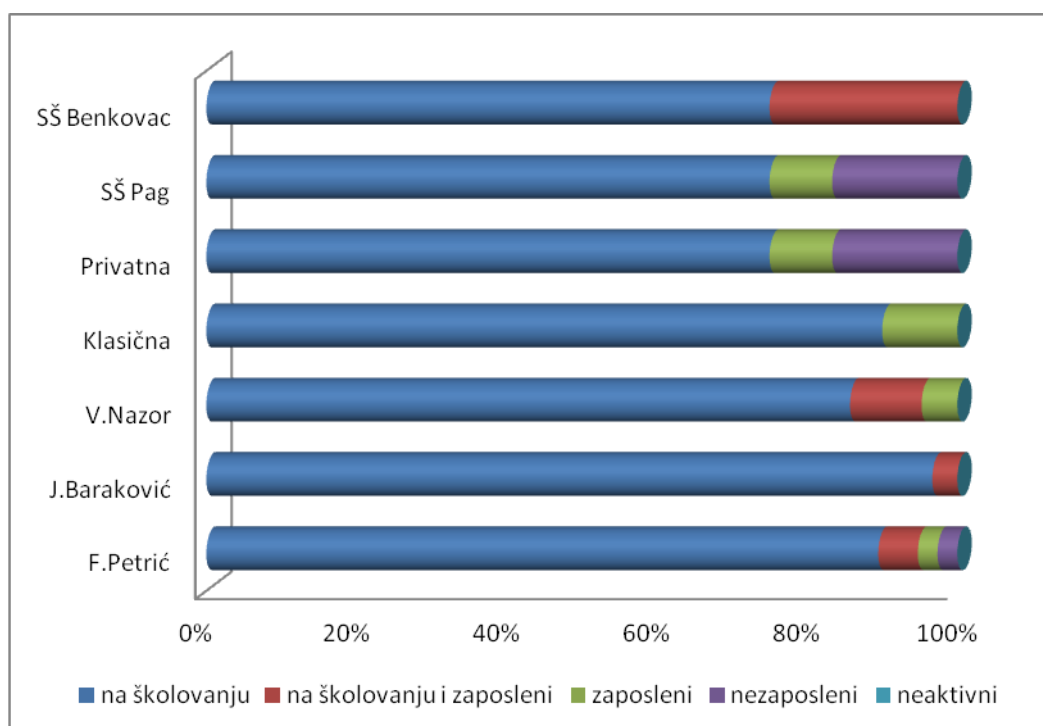
	F.Petrić	J.Baraković	V.Nazor	Klasična	Privatna	SŠ Pag	SŠ Benkovac
Vrlo dobro pripremljen	71,1	65,6	76,2	30,0	50,0	81,8	62,5
Donekle dobro pripremljen	15,8	34,4	23,8	70,0	41,7	18,2	12,5
Slabo pripremljen	13,2	0	0	0	8,3	0	0,25

Slika 5 – Gimnazije – trenutni status ispitanika

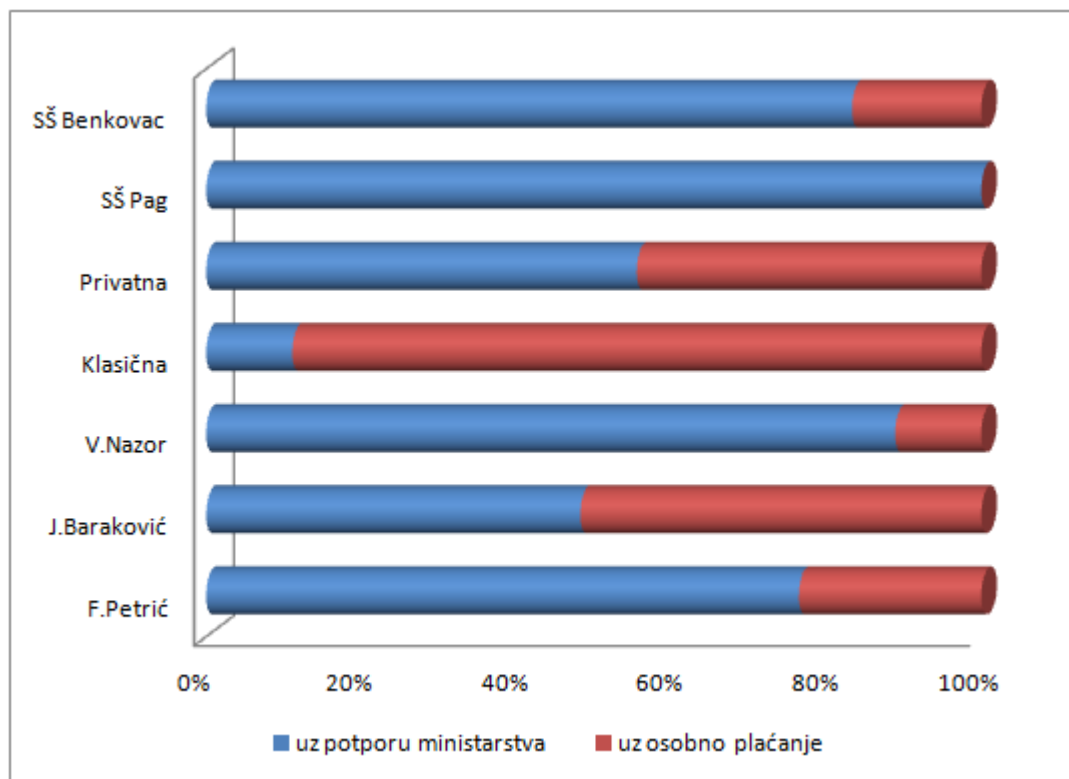
Najveći broj ispitanika gimnazijskih programa nalazi se trenutno na školovanju, što je i za očekivati obzirom na orijentaciju gimnazija.

Slika 6 – Prikaz trenutnog statusa ispitanika koji su završili gimnazijske programe

Uz potporu ministarstva školuje se 56,5% ispitanika. Najveći broj ispitanika (95,1%) je nastavio školovanje neposredno nakon srednje škole.

Slika 7 – Udio učenika koji se školuju obzirom na način plaćanja školarine

T. 24 – Sveučilišta na kojima se školuju prema školama (%):

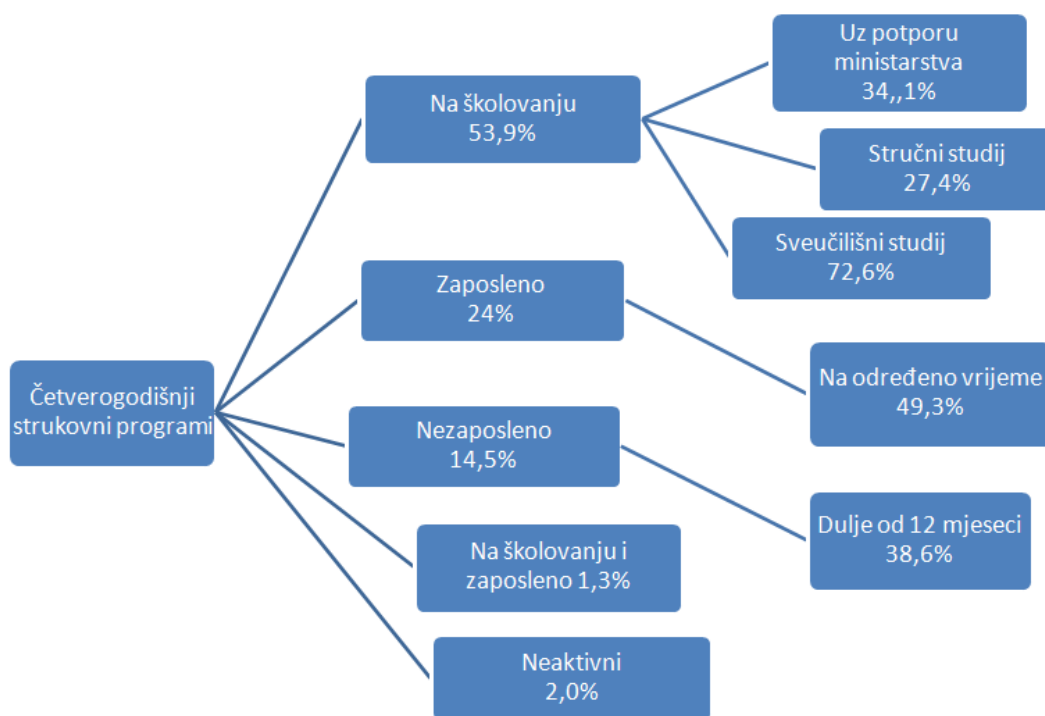
	F.Petrić	J.Baraković	V.Nazor	Klasična	Privatna	SŠ Pag	SŠ Benkovac
Zagreb	64,7	69,0	34,3	11,1	11,1	33,3	0
Split	8,8	3,4	28,6	33,3	33,3	11,1	66,7
Zadar	5,9	13,8	22,9	44,4	11,1	55,6	33,3
Rijeka	2,9	3,4	8,6	11,1	44,4	0	0
Veleučilišta	0	3,4	5,7	0	0	0	0
Bez odgovora	17,6	6,9	2,9	0	0	0	0

3.2 Čeverogodišnji strukovni programi

Strukovne škole su tehničke, industrijske, obrtničke i druge, što se određuje prema vrsti nastavnog plana i programa o kojem ovisi i njihovo trajanje (NN 87/2008).

Opća je značajka tehničkih i srodnih škola dobro opće obrazovanje, temeljito znanje o prirodnim pojavama i zakonima, upotrebljivo matematičko i informatičko znanje te osposobljenost za obavljanje zadaće određene zahtjevom utvrđenog zanimanja. Traju četiri ili pet godina. Nakon završetka školovanja i položene državne mature učenici imaju mogućnost nastaviti školovanje na strukovno srodnom, a i drugim visokim učilištima.

Slika 8 - Hodogram radnih i obrazovnih karijera dvije godine po završetku srednje škole (škol. god. 2008./2009.) učenika strukovnih četverogodišnjih škola

Ispitanici četverogodišnjih strukovnih programa su uglavnom zadovoljni završenim programom i školom koju su završili. Na skali od 1 do 5 zadovoljstvo programom prosječno ocjenjuju s 3,96, dok zadovoljstvo školom prosječno ocjenjuju s 3,82. Većina ih je zadnji razred školovanja završila s vrlo dobrim uspjehom 54,8%, 22,6% s dobrim uspjehom, 9,6% s odličnim uspjehom i 0,3% s dovoljnim uspjehom dok ih 6,3% izjavljuje da ne zna s kojim su uspjehom završili školovanje i 6,3% ih nije odgovorilo na pitanje.

T. 25 – Uspjeh u zadnjem razredu prema školama (%):

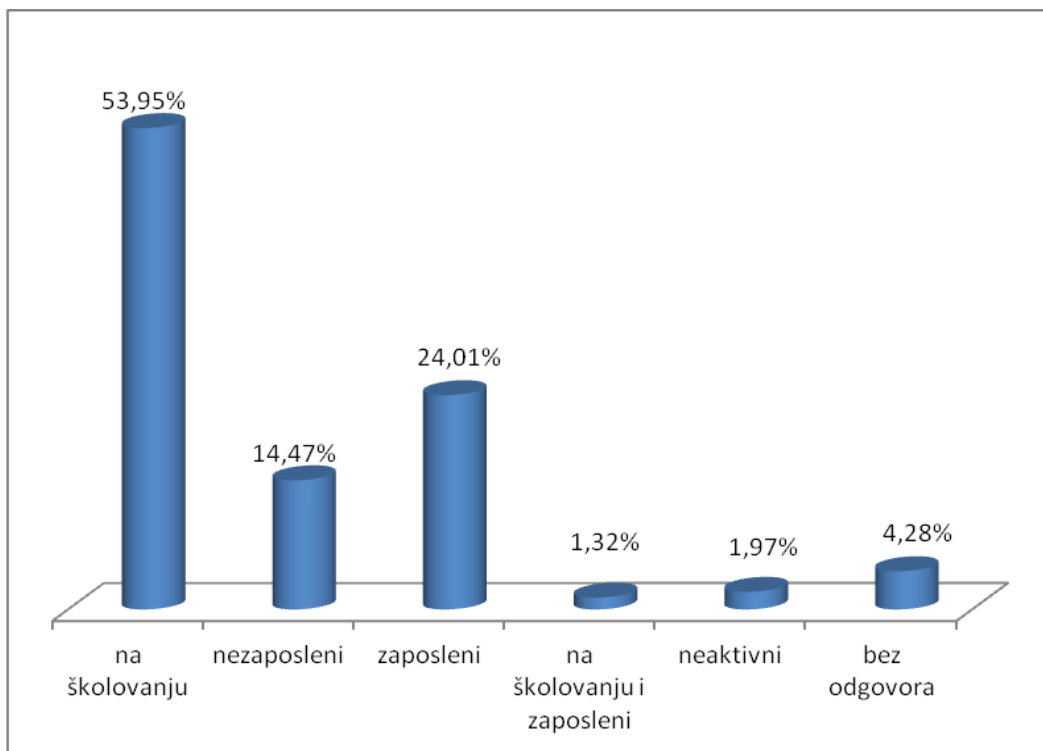
	Dovoljan	Dobar	Vrlo dobar	Odličan	Ne zna
Ekonomska	1,6	19,4	56,5	17,7	4,8
HTUS	0,0	11,1	58,3	5,6	11,1
Medicinska	0,0	0,0	57,9	15,8	26,3
Pomorska	0,0	25,6	48,7	10,3	10,3
Benkovac	0,0	37,5	62,5	0,0	0,0
Obrovac	0,0	14,3	57,1	28,6	0,0
Grafička	0,0	40,6	56,3	3,1	0,0
SŠ Biograd	0,0	20,0	70,0	0,0	0,0
SŠ Gračac	0,0	30,8	53,8	15,4	0,0
Vice Vlatković	0,0	38,1	38,1	0,0	4,8
Tekstilna	0,0	25,0	50,0	0,0	12,5
Tehnička	0,0	19,6	56,5	8,7	2,2

Tijekom školovanja 53,8% je radilo povremene poslove. 61% ispitanika procjenjuje da su im ti poslovi bili od pomoći pri donošenju odluka o daljnjoj karijeri. Nakon srednje škole 63,2% ispitanika je pokušalo nastaviti školovanje. Glavni razlog zbog kojeg su htjeli nastaviti školovanje je zato što smatraju da fakultetska diploma povećava mogućnosti zaposlenja (76,6%). 27,6% ispitanika se nakon srednje škole osjećalo vrlo dobro pripremljeno za nastavak karijere, 56,6% donekle dobro pripremljenima i 12,8% slabo pripremljenima.

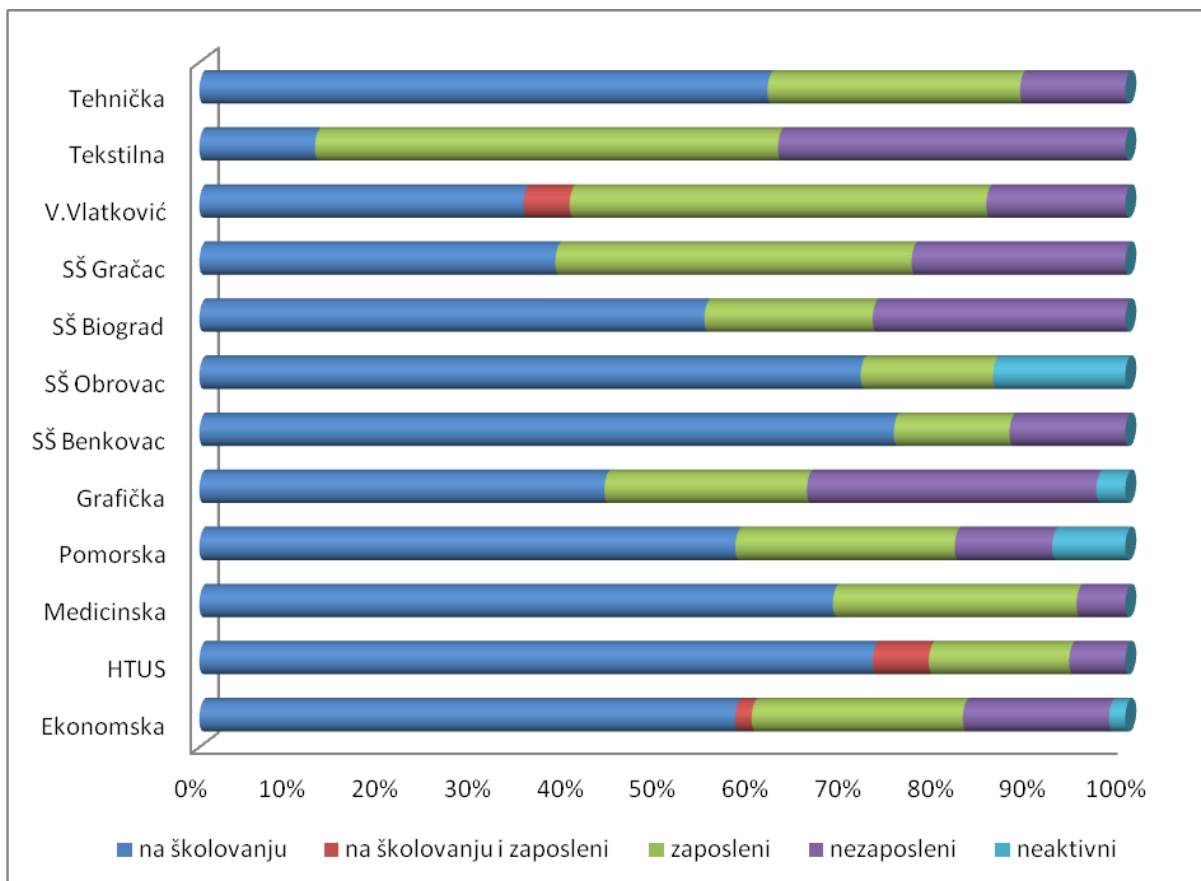
T. 26 – Pripremljenost za daljnji nastavak karijere prema školama (%):

	Vrlo dobro	Donekle dobro	Slabo
Ekonomska	18,6	54,2	27,1
HTUS	33,3	60,6	6,1
Medicinska	78,9	21,1	0,0
Pomorska	21,1	78,9	0,0
SŠ Benkovac	25,0	62,5	12,5
SŠ Obrovac	57,1	42,9	0,0
Grafička	12,5	62,5	25,0
SŠ Biograd	18,2	63,6	18,2
SŠ Gračac	46,2	46,2	7,7
Vice Vlatković	28,6	57,1	14,3
Tekstilna	0,0	62,5	37,5
Tehnička	33,3	60,0	6,7

Slika 9 - Četverogodišnje strukovne škole - trenutni status ispitanika

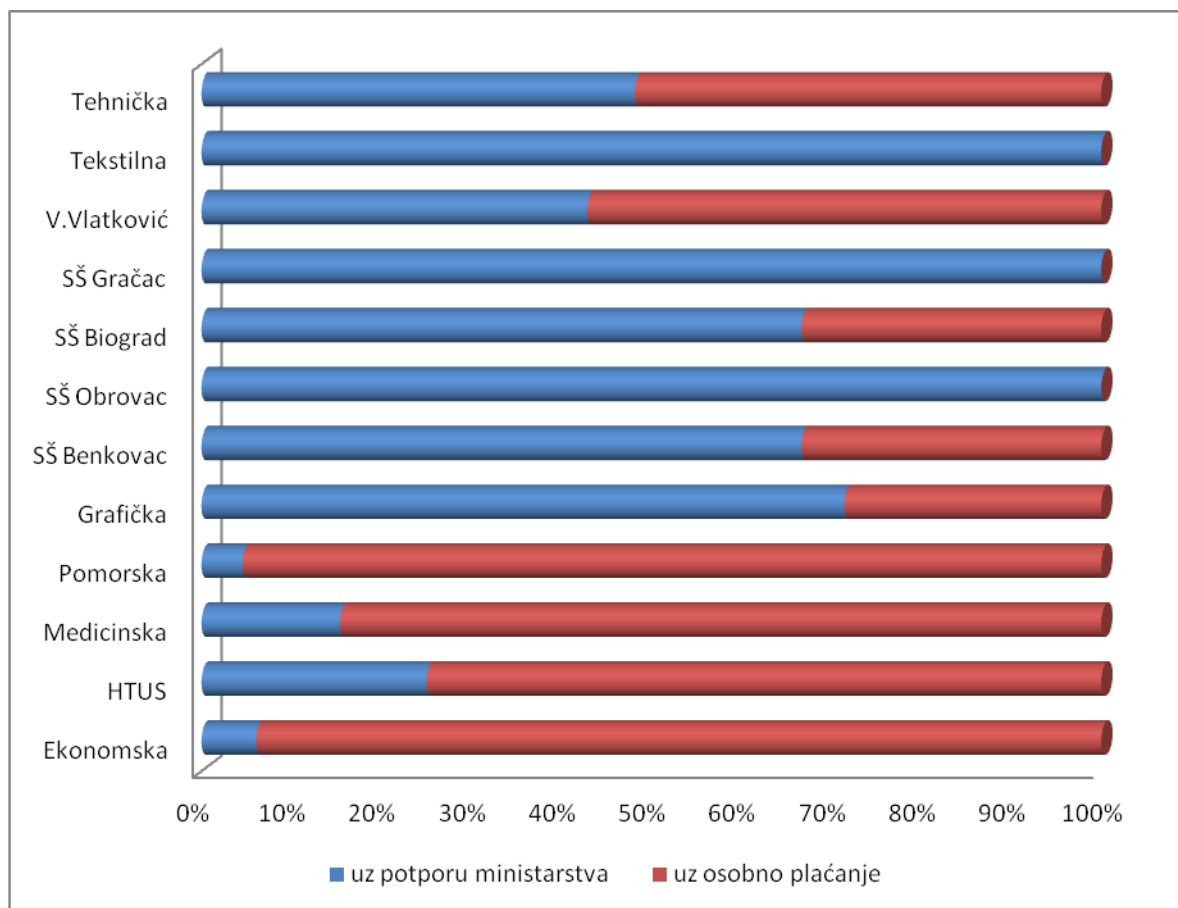

Slika 10 - Prikaz trenutnog statusa ispitanika koji su završili četverogodišnje strukovne programe

Najveći broj ispitanika je na školovanju, više od polovice. Uz potporu ministarstva školuje se 34,1% ispitanika, stipendiju prima njih 4,3%. Najveći broj ispitanika je nastavio školovanje neposredno nakon srednje škole 75,0%.

Slika 11 - Učenici koji se školuju obzirom na način plaćanja školarine

T. 27 – Školovanje na srodnim fakultetima i visokim školama prema školama (%):

	Udio upisanih na srodne studije %	Studiji
Ekonomska	69,7	Ekonomija, pravo, upravno pravo
HTUS	33,3	Kultura i turizam, turistički menadžment
Medicinska	92,3	Sestrinstvo, sanitarno inženjerstvo, fizioterapija, stomatologija, farmacija
Pomorska	81,8	Nautika, Brodostrojarstvo, Pomorski menadžment
SŠ Benkovac	100,0	Ekonomija
SŠ Obrovac	60,0	Ekonomija
Grafička	28,6	Grafička tehnologija, Multimedija
SŠ Biograd	33,3	Ekonomija
SŠ Gračac	20,0	Ekonomija

	Udio upisanih na srodne studije %	Studiji
Vice Vlatković	57,0	elektrotehnika, računalstvo
Tekstilna	0	
Tehnička	59,3	Građevinarstvo, računalstvo, elektrotehnika, brodstrojarstvo

Korist prethodnog obrazovanja za traženje posla i zapošljavanje ispitanici koji su trenutno zaposleni procjenjuju u najvećoj mjeri kao ne baš korisno (32,9%) i korisno 31,5%, vrlo korisno, 16,4%, te kao potpuno beskorisno 12,3%.

8,2% ispitanika pohađa ili je pohađao/la obuku na poslu.

Većina ispitanika smatra da je adekvatno kvalificirana (86,3%) za posao koji sada radi, a da je prekvalificirana 4,1% ispitanika.

5,5% ispitanika razmišlja o promjeni posla, a 4,1% o traženju dodatnog posla.

Najveći broj zaposlenih ima primanja između 3001 i 4500 kuna (41,1%), 11% ima primanja od 4501 do 6000 kuna, 8,2% manje od 3000 kuna, a 1,4% ispitanika ima primanja viša od 6001 kunu.

Među ispitanicima koji su nezaposleni 38,6% njih spada u kategoriju dugotrajno nezaposlenih.

81,8% izjavljuje da ukoliko bi im odgovarajući posao bio ponuđen sada da bi odmah mogli početi raditi, dok je u protekla 4 tjedna na bilo koji način tražilo posao 63,6%. O daljnjem školovanju razmišlja 18,2% ispitanika koji su nezaposleni i to većinom radi boljeg obavljanja posla u svom zanimanju 62,5%, te zbog promjene zanimanja 25%. U evidenciju Hrvatskog zavoda za zapošljavanje prijavljeno je 54,5% nezaposlenih ispitanika.

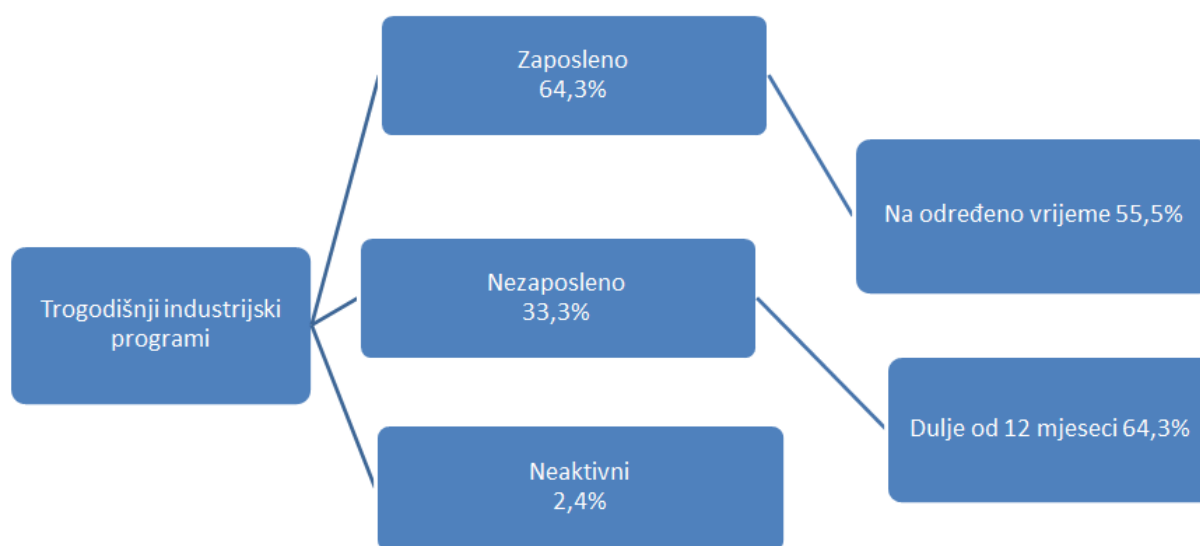
T. 28 – Od početka traženja posla koliko je poslato molbi i obavljeno razgovora:

Broj poslanih molbi za zaposlenje/ razgovora za posao	Poslane molbe %	Obavljeni razgovori za posao %
Niti jedan	59,1	61,4
Od 1 do 5	27,3	18,2
Od 6 do 10	0,0	2,3
Više od 10	0,0	0,0

3.3 Trogodišnji strukovni industrijski programi

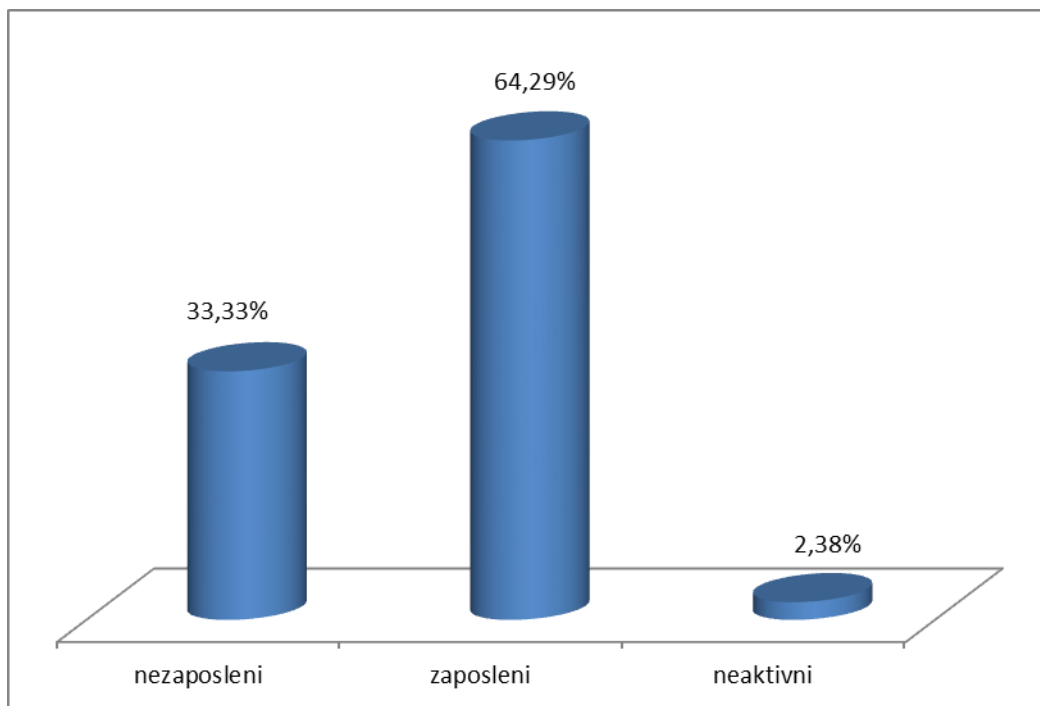
Školovanjem u industrijskoj škola učenik će steći znanja, vještine i navike kojima će se moći svrstati u rad bez dugoga razdoblja uvođenja u posao. Traju tri godine. Nakon njihovog završetka moguć je nastavak školovanja na nekim veleučilištima.

Slika 12 - Hodogram radnih i obrazovnih karijera dvije godine po završetku srednje škole (škol. god. 2009./2010.) učenika strukovnih trogodišnjih industrijskih škola

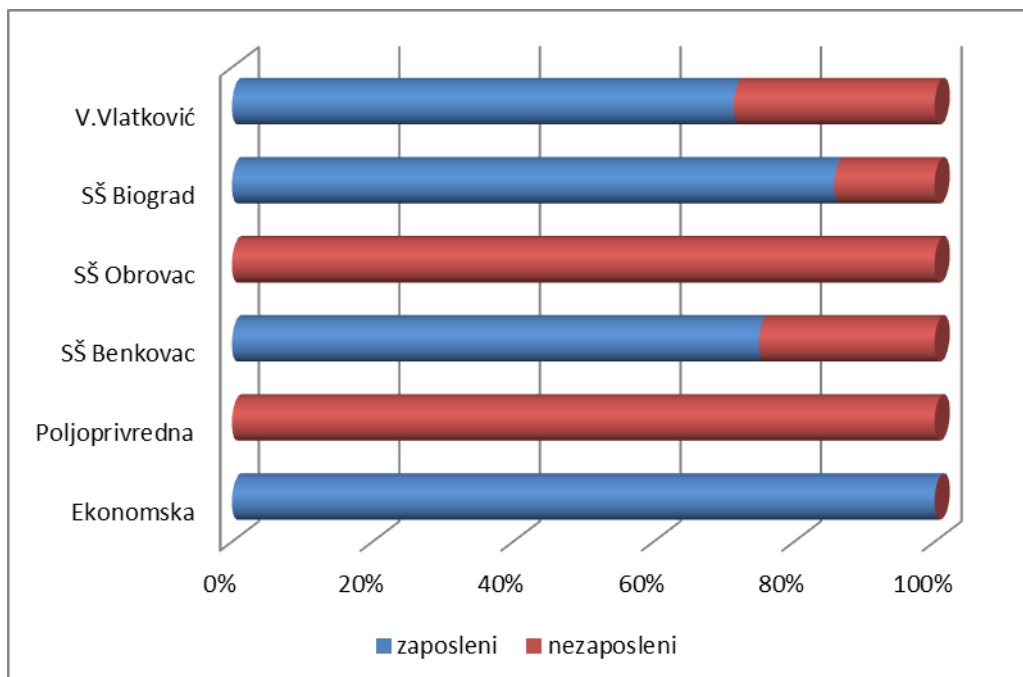
Ispitanici uglavnom postižu dobar uspjeh u završnom razredu (45,2%), 33,3% ispitanika postiže vrlo dobar uspjeh, a 21,4% ispitanika ne zna s koji su uspjehom završili. Uglavnom su zadovoljni školom i programom koji završavaju. Na skali od 1 do 5 zadovoljstvo programom prosječno ocjenjuju s 3,42, dok zadovoljstvo školom prosječno ocjenjuju s 3,57. Smatraju da su donekle dobro pripremljeni za nastavak karijere (73,8%), 7,1% ih smatra da su vrlo dobro pripremljeni, a 19,0% da su slabo pripremljeni.

Slika 13 - Trogodišnje industrijske škole - trenutni status ispitanika

Najveći broj ispitanika je zaposlen.

Slika 14 - Prikaz trenutnog stanja ispitanika koji su završili trogodišnje industrijske škole

Korist prethodnog obrazovanja za traženje posla i zapošljavanje ispitanici koji su trenutno zaposleni procjenjuju u najvećoj mjeri kao korisno 59,3%, vrlo korisno 14,8% i ne

baš korisno 3,7%, a 22,2% ih nije odgovorilo na pitanje o koristi prethodnog obrazovanja za posao koji sada rade.

3,7% ispitanika pohađa ili je pohađao/la obuku na poslu.

Većina ispitanika smatra da su adekvatno kvalificirani (74,1%) za posao koji sada rade.

3,7% ispitanika razmišlja o promjeni posla.

Za 81,5% ispitanika trenutno zaposlenje je prvo zaposlenje. Najveći broj zaposlenih ima primanja između 3001 i 4500 kuna, 40,7%, a 11,1% ima primanja između 1501 i 3000 kuna (45,5%). Gotovo pola ispitanika nije željelo reći kolika im je plaća.

Među ispitanicima koji su nezaposleni 64,3% njih spada u kategoriju dugotrajno nezaposlenih.

85,7% izjavljuje da ukoliko bi im odgovarajući posao bio ponuđen sada da bi odmah mogli početi raditi, dok je u protekla 4 tjedna na bilo koji način tražilo posao 78,6%. O daljnjem školovanju razmišlja 14,3% ispitanika koji su nezaposleni. U evidenciju Hrvatskog zavoda za zapošljavanje prijavljeno je 92,9% nezaposlenih ispitanika.

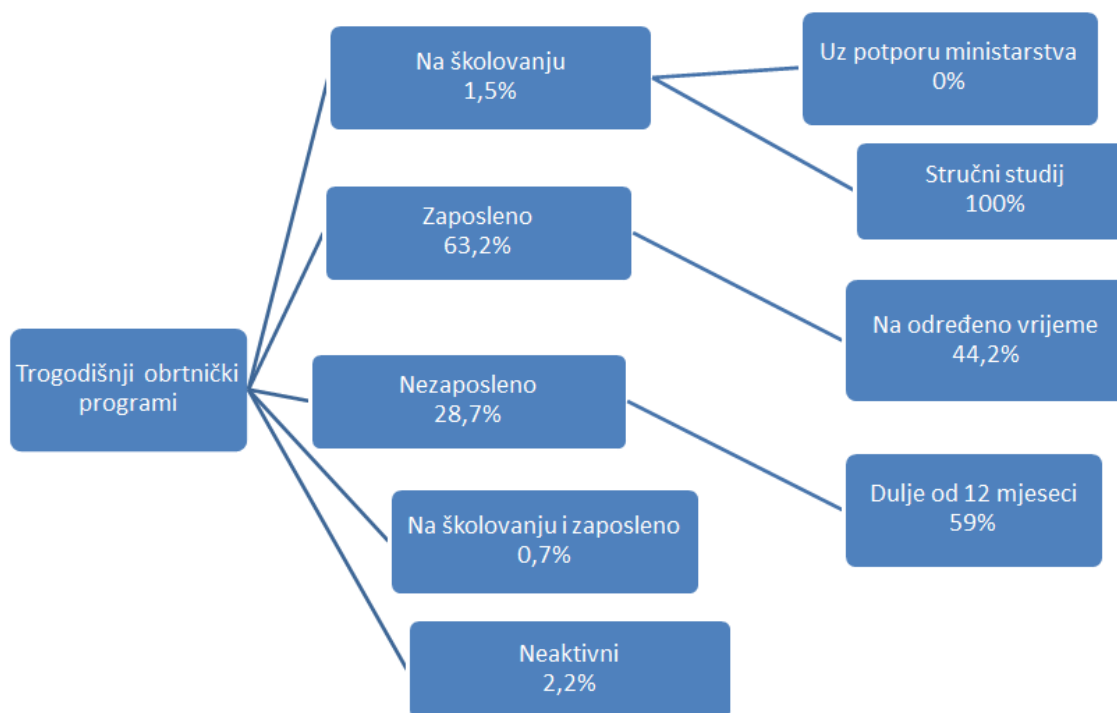
T. 29 – Od početka traženja posla koliko je poslato molbi i obavljeno razgovora:

Broj poslanih molbi za zaposlenje/ razgovora za posao	Poslane molbe %	Obavljeni razgovori za posao %
Niti jedan	35,7	71,4
Od 1 do 5	57,1	28,6
Od 6 do 10	0,0	0,0
Više od 10	7,1	0,0

3.4 Trogodišnji strukovni obrtnički programi

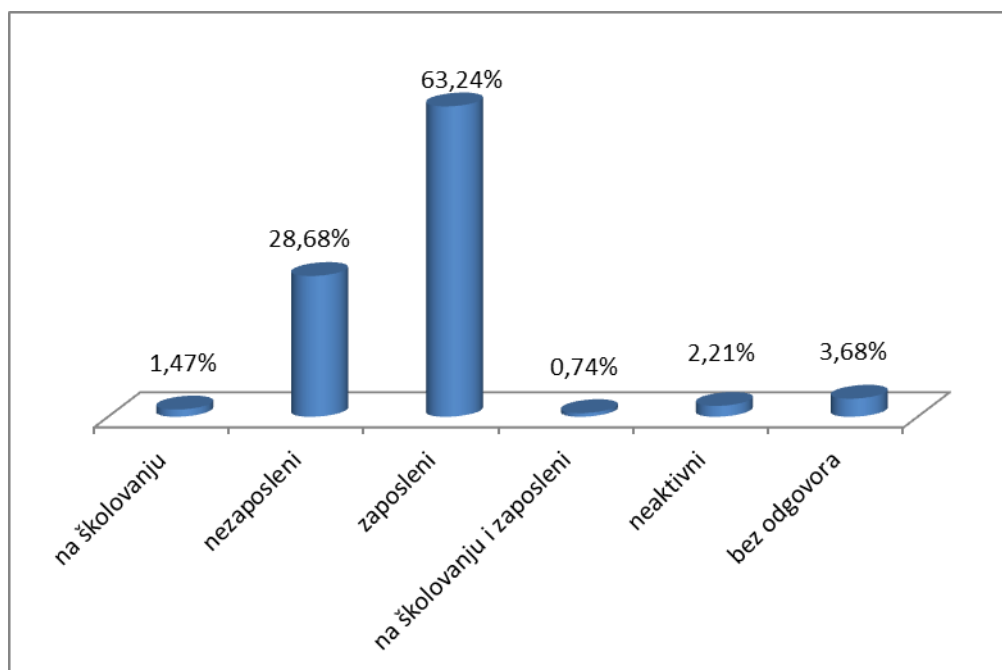
Školovanje u obrtničkim zanimanjima ostvaruje se po jedinstvenom modelu obrazovanja kojeg karakterizira sklopljeni Ugovor o naukovanju između učenika (njegovog roditelja/skrbnika) i licenciranog obrta ili trgovačkog društva, te visoki udio praktične nastave (do 900 sati godišnje). Traju tri do tri i pol godine. Nakon njihovog završetka moguć je nastavak školovanja na nekim veleučilištima.

Slika 15 - Hodogram radnih i obrazovnih karijera dvije godine po završetku srednje škole (škol. god. 2007./2008.) učenika strukovnih trogodišnjih obrtničkih škola

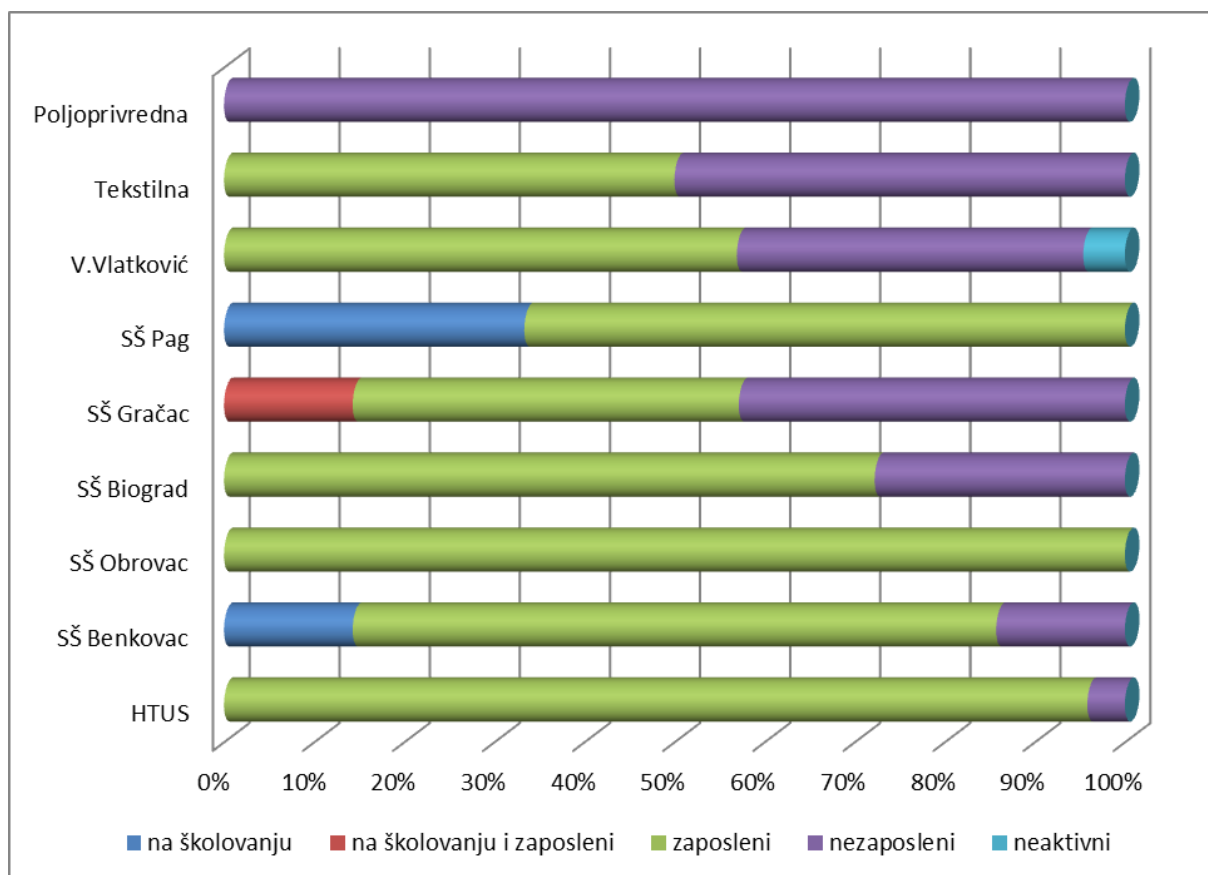

Ispitanici uglavnom postižu dobar uspjeh u završnom razredu (36,8%), 30,9% ispitanika postiže vrlo dobar uspjeh, 0,7% dovoljan i 2,2% odličan uspjeh, a 41,7% ih ne zna s kojim su uspjehom završili školovanje. Uglavnom su zadovoljni školom i programom koji završavaju. Na skali od 1 do 5 zadovoljstvo programom prosječno ocjenjuju s 3,5, dok zadovoljstvo školom prosječno ocjenjuju s 3,6. Smatraju da su donekle dobro pripremljeni za nastavak karijere (58,8%), 20,6% ih smatra da su vrlo dobro pripremljeni, a 17,6% da su slabo pripremljeni.

Slika 16 - Trogodišnje strukovne škole - trenutni status ispitanika

Slika 17 - Prikaz trenutnog stanja ispitanika koji su završili trogodišnje obrtničke škole

Korist prethodnog obrazovanja za traženje posla i zapošljavanje ispitanici koji su trenutno zaposleni procjenjuju u najvećoj mjeri kao korisno 36,0%, vrlo korisno 20,9%, ne baš korisno 19,8%, te kao potpuno beskorisno 5,8%.

3,5% ispitanika pohađa ili je pohađao/la obuku na poslu.

Većina ispitanika smatra da je adekvatno kvalificirana (80,2%) za posao koji sada radi.

3,5% ispitanika razmišlja o promjeni posla. Za 69,8% ispitanika trenutno zaposlenje je prvo zaposlenje. Najveći broj zaposlenih ima primanja između 3001 i 4500 kuna (23,3%), 11,6% ima primanja do 3000 kuna, a 3,5% više od 4501 kune. Više od 60% ih nije odgovorilo na pitanje.

Među ispitanicima koji su nezaposleni 58,9% njih spada u kategoriju dugotrajno nezaposlenih.

89,7% izjavljuje da ukoliko bi im odgovarajući posao bio ponuđen sada da bi odmah mogli početi raditi, dok je u protekla 4 tjedna na bilo koji način tražilo posao 64,1%. O daljnjem školovanju razmišlja 7,6% ispitanika koji su nezaposleni. U evidenciju Hrvatskog zavoda za zapošljavanje prijavljeno je 76,9% nezaposlenih ispitanika.

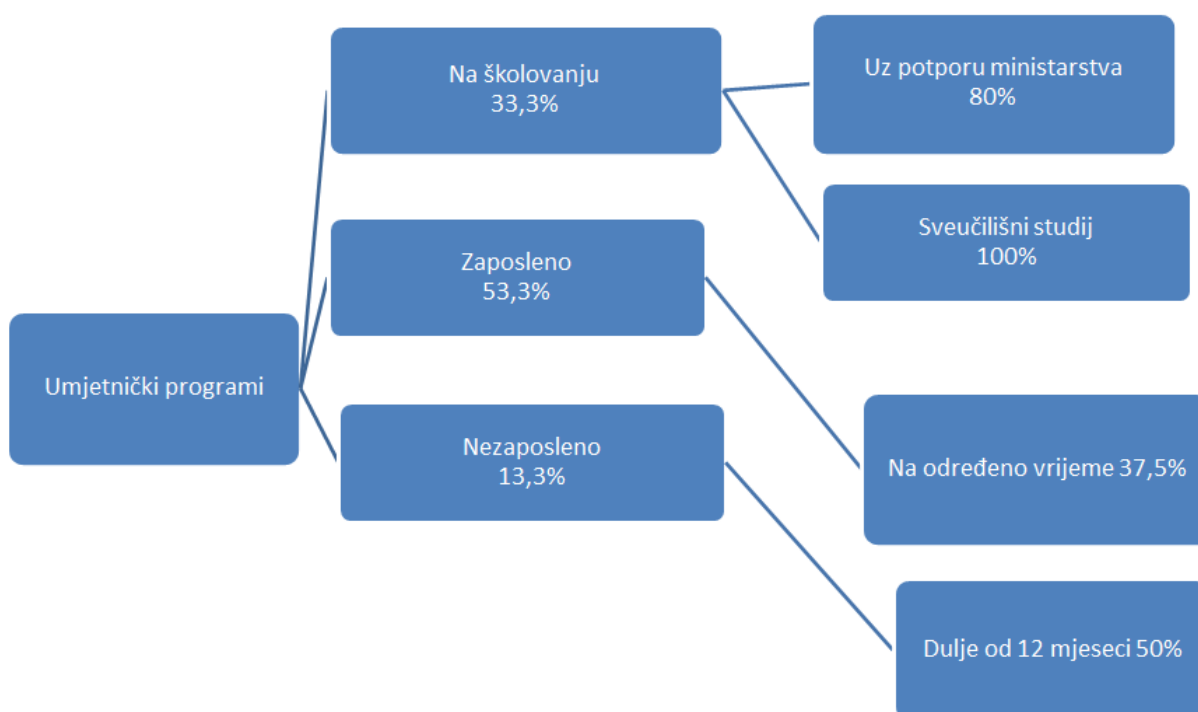
T. 30 – Od početka traženja posla koliko je poslato molbi i obavljeno razgovora

Broj poslanih molbi za zaposlenje/ razgovora za posao	Poslane molbe %	Obavljeni razgovori za posao %
Niti jedan	41,0	71,8
Od 1 do 5	59,0	28,2
Od 6 do 10	0,0	0,0
Više od 10	0,0	0,0

3.4 Umjetnički programi

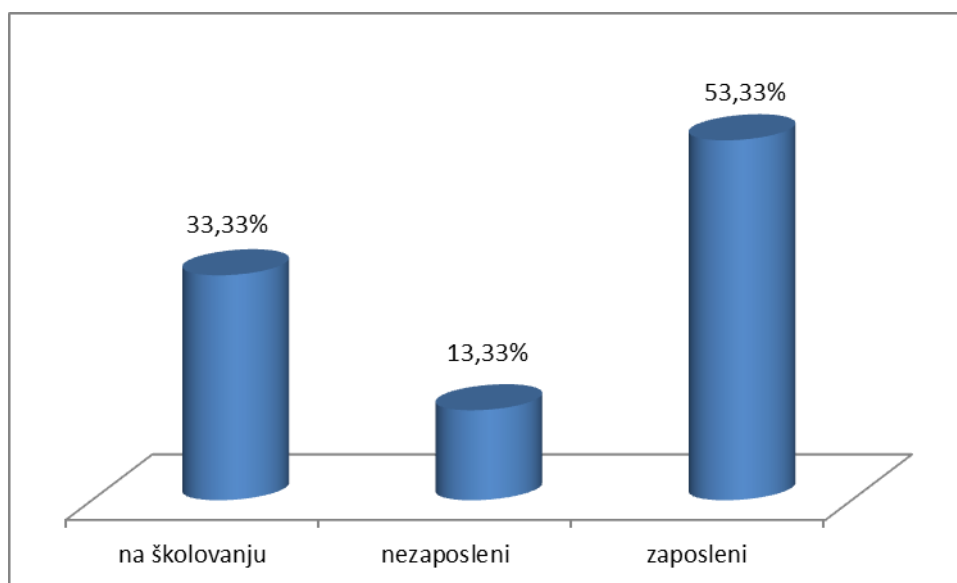
Školovanje u umjetničkim školama traje četiri godine i obrazuju učenike u području glazbe, plesa, likovne umjetnosti i dizajna. Nakon završetka školovanja stječu srednju stručnu spremu, a polaganjem državne mature učenici imaju mogućnost nastaviti školovanje na strukovno srodnim, a i drugim visokim učilištima.

Slika 18 - Hodogram radnih i obrazovnih karijera dvije godine po završetku srednje škole (škol. god. 2009./2010.) učenika umjetničkih škola

Ispitanici uglavnom postižu vrlo dobar 53,3% uspjeh, dobar postiže 20% i odličan uspjeh u završnom razredu postiže 13,3%. Uglavnom su zadovoljni školom i programom koji završavaju. Na skali od 1 do 5 zadovoljstvo programom i školom prosječno ocjenjuju s 3,93,. Smatraju da su vrlo dobro pripremljeni za nastavak karijere (73,3%), 20% ih smatra da su vrlo dobro pripremljeni, a 6,7% da su slabo pripremljeni.

Slika 19 - Umjetničke škole - trenutni status ispitanika

Korist prethodnog obrazovanja za traženje posla i zapošljavanje ispitanici koji su trenutno zaposleni procjenjuju u najvećoj mjeri kao potpuno beskorisno 25%, vrlo korisno 12,5% te kao korisno 12,5%.

12,5% ispitanika pohađa ili je pohađao/la obuku na poslu.

Za sve ispitanika trenutno zaposlenje je prvo zaposlenje. Najveći broj zaposlenih ima primanja između 3001 i 4500 kuna (37,5%), 12,5% ima primanja više od 4501 kune.

ZAKLJUČAK

Obrazovni i radni put nakon završene srednje škole uvelike ovisi o vrsti srednje škole koju je netko završio. Ispitanici koji su završili gimnazijske programe, gotovo svi, nastavljaju školovanje. Ispitanici koji su završili četverogodišnje strukovne u više od polovice slučajeva nastavljaju školovanje, dok ispitanici koji su završili trogodišnje strukovne škole (industrijske i obrtničke) uglavnom ulaze na tržište rada. Kod ispitanika koji izlaze na tržište rada dvostruko je veći broj onih koji su zaposleni naspram nezaposlenih. Kod nezaposlenih, polovina ih je ušla u dugotrajnu nezaposlenost (nezaposleni su preko 12 mjeseci).

U usporedbi s prethodne dvije generacije ispitanici ove generacije iskazuju sljedeće promjene:

- znatno veći udio ispitanika smatra da su im radna iskustva iz povremenog rada tijekom srednje škole bila bila korisna pri donošenju daljnjih profesionalnih odluka
- i dalje prisutan stav učenika da nisu dovoljno dobro pripremljeni tijekom školovanja za donošenje daljnjih odluka o karijeri
- prisutan je znatan broj ispitanika koji ne upisuju nastavak školovanja iste godine po završetku srednje škole
- nezaposleni pokazuju nešto veći aktivizam u traženju posla nego što je to bio slučaj s prethodne dvije generacije

Prilog A: Popis škola

SREDNJA ŠKOLA KNEZA BRANIMIRA, BENKOVAC	23420	BENKOVAC	ANTUNA MIHANOVIĆA 19
SREDNJA ŠKOLA BIOGRAD NA MORU	23210	BIOGRAD NA MORU	AUGUSTA ŠENOJE 29
SREDNJA ŠKOLA GRAČAC	23440	GRAČAC	ŠKOLSKA ULICA 8
SREDNJA ŠKOLA OBROVAC	23450	OBROVAC	OBALA HRVATSKOG ČASNIKA SENADA ŽUPANA bb
SREDNJA ŠKOLA BARTULA KAŠIĆA	23250	PAG	ANTE STARČEVIĆA 9
GIMNAZIJA FRANJE PETRIĆA ZADAR	23000	ZADAR	OBALA KNEZA TRPIMIRA 26
GIMNAZIJA VLADIMIRA NAZORA	23000	ZADAR	PERIVOJ VLADIMIRA NAZORA 3/II
GIMNAZIJA JURJA BARAKOVIĆA	23000	ZADAR	PERIVOJ VLADIMIRA NAZORA 3
KLASIČNA GIMNAZIJA IVANA PAVLA II. S PRAVOM JAVNOSTI	23000	ZADAR	JEROLIMA VIDULIĆA 2
POMORSKA ŠKOLA ZADAR	23000	ZADAR	ANTE KUZMANIĆA 1
MEDICINSKA ŠKOLA ANTE KUZMANIĆA-ZADAR	23000	ZADAR	Dr. FRANJE TUĐMANA bb
OBRTNIČKA ŠKOLA GOJKA MATULINE ZADAR	23000	ZADAR	IVANA MAŽURANIĆA 32

TEHNIČKA ŠKOLA	23000	ZADAR	NIKOLE TESLE 9/C
Strukovna škola Vice Vlatkovića	23000	ZADAR	NIKOLE TESLE 9/C
Prirodoslovno - grafička škola	23000	ZADAR	PERIVOJ VLADIMIRA NAZORA 3
Poljoprivredna, prehrambena i veterinarska škola Stanka Ožanića	23000	ZADAR	Dr. FRANJE TUĐMANA bb
ŠKOLA PRIMIJEJENE UMJETNOSTI I DIZAJNA	23000	ZADAR	PERIVOJ VLADIMIRA NAZORA 3/III
EKONOMSKO-BIROTEHNIČKA I TRGOVAČKA ŠKOLA	23000	ZADAR	ANTUNA GUSTAVA MATOŠA 40
HOTELIJERSKO-TURISTIČKA I UGOSTITELJSKA ŠKOLA	23000	ZADAR	ANTUNA GUSTAVA MATOŠA 40
Glazbena škola Blagoje Bersa Zadar	23000	ZADAR	Dr. FRANJE TUĐMANA 24E
Zadarska privatna gimnazija s pravom javnosti	23000	ZADAR	ULICA KRALJSKOG DALMATINA 4